

NASLOV—ADDRESS:
Glasilo K. S. K. Jednote
6117 St. Clair Avenue
Cleveland 3, Ohio

Entered as Second Class Matter December 12th 1922, at the Post Office at Cleveland, Ohio. Under the Act of August 12th 1912. Accepted for Mailing at Special Rate of Postage Provided for in Section 1102, Act of October 3rd 1927. Authorized on May 22nd 1928.

NO. 27 — STEV. 27

ZA DOSEGO ZMAGE
KUPUJTE VOJNE
BONDE

Kranjsko - Slovenski
Katolički Jednotni
je prva in najstarejša
slovenska bratka pod-
pora organizacija
v Ameriki

Posluje že 51. leto

UDELEŽUJTE SE
MESECNIH SEJ!
PIŠITE
CLANOM-VOJAKOM!

Entered as Second Class Matter December 12th 1922, at the Post Office at Cleveland, Ohio. Under the Act of August 12th 1912. Accepted for Mailing at Special Rate of Postage Provided for in Section 1102, Act of October 3rd 1927. Authorized on May 22nd 1928.

CLEVELAND O. 5. JULIJA (JULY), 1944

VOLUME XXX — LETO XXX

PREDPRIPRAVE ZA JEDNOTINO SLAVNOST

JOLIET, ILL.—Dosedaj se če ohraniti v svobodni Ameriki je še malo čitalo v naših listih rojake v narodni in verski zavesti. Iz tega blagega namena je bila ustanovljena prva slovenska podpora organizacija v novi domovini in to je sedaj naša slava zlatojubilantinja, mogočna KSKJ.

Neprecenljiva so dobra dela, ki jih je izvršila v teh 50 letih za svoje članstvo in v korist ameriških Slovencev in Slovenc. Njena zgodovina bo vedno zapisana z zlatimi črkami v analih ameriške Slovenije, kar tudi imena onih blagih mož pionirjev, ki so nam dali KSKJ in onih, ki so jo vodili skozi dolgo dobo 50 let. Zato smo lahko veseli in ponosni, da smo člani in članice te lepe prve slovenske Jednote, ter je prav, da kolikor mogoče veličastno poslavimo njeni zlati jubilej.

Kakor je naša dobra mati Jednota skozi vseh 50 let vedno rada pomagala trpečim v nadlogah in težavah, tako bo v tem duhu praznovana tudi svoj zlati jubilej, kajti ves morebitni preostanek te velike pridelitve bo šel za pomoč po vojni pri zadetim rojakom v tužni stari domovini. Radi tega pravljilni odbor vladno vabi vse društva in vse članstvo naše Jednote, da sodelujejo po svoji moći ob tej zgodovinski slavnosti, ker ima isti blag namen, kakor so ga imeli naši nezabni pionirji, namreč pomagali ubogim sirotom in svojim rojakom.

Obširen program sledi v jubilejni izdaji Glasila dne 26. julija.

MICHAEL HOCHEVAR,
poročevalc.

Z jubilejem 50-letnice KSKJ slavi častni napredok dela in bratoljuba prva slovenska organizacija v Ameriki, kakor tudi lahko rečemo vse slovenski narodu v novi domovini. Pred 50 leti so naši pionirji pričeli graditi ameriško Slovenijo; težko, iztovarjanje polno je bilo njih delo v tedaj še tuji deželi. A s slovensko vztrajnostjo in pogumom so delali, niso se ustrelili zaprek in žrtve, pri sreči jim je bil le blagor svojega naroda, ko so videli, da čim datum več rojakov prihaja čez morje v to obljudljeno deželo Ameriko, so začeli misliti, da le v skupnem združenju bo mogo-

NOVI GROBOVI V CLEVELANDU

Arthur Adolph Barbish Dne 1. julija zvečer je šel Arthur Adolph Barbish z dvema drugima dečkoma taborit čez noč nad Euclid Ave. V nedeljo popoldne so se vračali domov, ne sluteč nesreča, ki jih čaka. Sli so po progri drug za drugim, spredaj Arthur. Tovorni vlak, ki je vozil vzhodno, je delal tak šum, da dečki niso slišali brzovlaka, ki je vozil zapadno za njimi. Vlak je bil že skoro pri njih, ko ga je zadnji deček zaslišal. Imel je še toliko časa, da je potegnil dečka pred seboj s proge, Arthurja je pa zadelo lokomotiva in ga na mestu ubila.

Zapušča očeta in mater, Joseph in Jennie Barbish, tri brata: Joseph je F 1/C pri mornarici, Rudolph Charles in William, ki je S 1/C. Bil je član društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ in Kras št. 8 SDZ. Pogreb ima v oskrbi Svetkov pogrebni zavod. Čas pogreba še ni določen. Naše sožalje težko prizadeti družini.

Frances Roje

Po dolgi bolezni je umrla 27. junija popoldne v Charity bolnišnici Frances Roje roj. Filipič, starci 53 let, stanovanca na 2427 Scranton Rd. doma je bila iz vasi Trata, fara Hrušica na Primorskem. Tukaj zapušča moža Franka, tri sinove: John in Albert sta pri mornarici in 10 letnega Jima; dalje zapušča šest hčera: Frances omož. Kocin, Mary, Helen, Rose, Betty in Ana, brata Franka, dve sestri, Uršulo Zala na Vineyard in Helen Mahne na Broadway in 33. St. ter več drugih sorodnikov.

Anton Kmet

Po dolgi bolezni je umrl pionir Anton Kmet, star 84 let, stanovanec na 6206 Schade Ave. Domu je bil iz Ajdovca pri Žužemberku, odkoder je dospel v Cleveland pred 58 leti. Nad 33 let je delal pri American Steel & Wire Co. Zadnjih 25 let je živel na pokojnini od iste tovarne. Sočarpa Karolina mu je umrla pred 7 tedni. Tukaj zapušča dva sinova: Vitusa in Pfc. Josipa, osem hčera Caroline Turk, Mary Prijatelj, Frances Svete, Rose Rogelj, Antoinette Bukovnik, Mildred Štih, Bertha Snyder, Gertrude, 28 vnučkov, štiri pravnuke, brata Mike in mnogo drugih sorodnikov.

SVOJEVRSTEN SLUČAJ NA FRANCOSKI FRONTI

Ameriška fronta v Belleroy, 2. julija.—Včeraj popoldne se je v bližini Cherbourga pripravil redek slučaj, ko je neka ameriška patrulja ujela osem nemških bolničark, v starosti 30 do 59 let. Kaj ž njimi početi?

Vrhovni voljnik ameriškega oddelka je določil, naj se jih vrne Nemcem nazaj, kar se je tudi izvršilo. V ta namen je bilo odrejeno polurno premirje na obeh frontah, da se je nemške bolničarke lahko varno z ambulanco prepeljalo čez bojno črto.

Nemci sami izgubljajo vero v Reichsmark. Nemško časopisje naprosto, naj ljudje nikar ne nagrabijo tisto malo zalog, kar jih je. Hamburški Fremdenblatt je pisal proti naraščajočemu uvažanju malovrednih umetniških del, zato da bi se ljudje odkrizali nemškega denarja v zameno drugih lastnin.

Ti znaki in pa padajoči državni dohodki, z 50 procentnim državnim izdatkom nastavljajo kažejo, da je dan populnega nemškega državnega gospodarskega propada blizu.

Slovenski pionir Anton Gregorich umrl

V pondeljek večer, 26. junija

je preminul v Chicagu ondostenim Slovencem, kakor tudi mnogim našim rojakom po Ameriki dobroznani slovenski pionir, Anton Gregorich starejši. Pokojnik je bil več zadnjih let bolhen. Starost in bolezen ga je oslabila in moral je biti v polnem miru.

Pokojnik je bil rodil iz Ambra na Dolenjskem, kjer se je rodil 19. decembra, 1867. V Ameriko je dospel leta 1887. Leta 1888 se je poročil z Miss Katarino Simek, ki mu je umrla leta 1907. Leta 1908 se je poročil v drugič z Mrs. Marijo Kordes. V obeh zakonih se mu je rodilo sedem sinov in sedem hčer, od katerih živi še pet sinov in dve hčeri.

V Ameriki je bil torej nad 56 let. Precej dolga doba, v katerej letih je marsikaj doživel. Bil je eden prvih ustanovnikov župnije sv. Stefana.

Ko je bil v decembri, 1888 v Chicagu ustanovljeni prvo slovensko podporno društvo sv.

Martina z 19 člani, spadajoče k češki katoliški Jednoti, je bil pokojnik Gregorich med soustanovniki. Kasneje je to društvo postalо društvo sv. Stefana, št. 1 KSKJ. Na 13. konvenciji naše Jednote, leta 1917 je bil pokojnik izvoljen v porotni odbor. Bil je tudi večkratni uradnik mnogih raznih društev v naseljibini. Bil je prvi predsednik in ustanovnik Slovenske posojilnice "Slovenski Dom," zdaj "Reliance." Sploh bil je eden izmed glavnih stebrov v slovenski naselbini v Chicagu, dokler ga ni bolezen oslabila.

Bodi mu ohranjen najblžji spomin in večna luč naj mu sveti. Prizadetim sorodnikom izrekamo naše iskreno sožalje.

Američanka Murray Elizabeth ima na svojem vrtu posebno gredico, kjer raste štiripečna deteljica; isto prodaja v množinah od 10 do 1000 kosov.

FOR VICTORY
BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

Z republikanske narodne konvencije. Dewey nominiran

Po tridevem zasedanju je bila v Chicagu, Ill., zadnjo sredo, 28. junija 17. narodna republikanska konvencija zaključena. Na isti je republikanska stranka izvolila ali nominirala za svojega predsedniškega kandidata Thomas E. Deweya, guvernerja države New York, za podpredsedniškega kandidata pa John W. Brickerja, guvernerja države Ohio.

Konvencija je z imenovanjem kandidatov napravila rekord, kajti oba sta bila izvoljena odrežati pot zapadno od Minska.

V 11 dneh so Rusi napredovali z 150 milij pri pohodu na zadnjo nemško trdnjava Minsk. Ruske oklepne edinice so vdrle v Minsk že v nedeljo zvečer od treh strani. Ob sedmih zjutraj so bili Nemci že pregnani iz vzhodnega dela mesta in opol-

MINSK JE PADEL RUSOM V ROKE

London, 4. julija.—V pondeljek so po 12 urnem boju Rusi zavzeli glavno mesto Bele Rusije, Minsk. Najmanj 17 nemških divizij so Rusi striši v tem pohodu. Minsk je bila zadnja nemška trdnjava na ruskem ozemlju. Rusi zdaj preganjajo bežeče Nemce proti Litvi.

V 24 urah so Rusi osvojili najmanj 1,150 naselij ter pridobili 39 milij do litvinskega mesta Dvinsk. Iz Minska beži kakih 200,000 Nemcov, katerim skušata zdaj prva in tretja ruska armada odrežati pot zapadno od Minska. V 11 dneh so Rusi napredovali z 150 milij pri pohodu na zadnjo nemško trdnjava Minsk. Ruske oklepne edinice so vdrle v Minsk že v nedeljo zvečer od treh strani. Ob sedmih zjutraj so bili Nemci že pregnani iz vzhodnega dela mesta in opol-

Zdaj je Rusom odprt pot preko severne Poljske v Nemčijo. Minsk leži samo 190 milij od Vzhodne Prusije. Tam se bodo najbrži Nemci ustavili, da branijo Rajh. V tem slučaju bi zapatili baltiške province Estonijo, Latvijo in Litvo. Poročila nasenzanjo, da nameravajo Nemci poplaviti nižine ob reki Vistuli, da bi ustavili Ruse pred Vzhodno Prusijo.

Washington.—(ONA).—Norveška kraljevska informacijska služba je poročala, da se norveška domača fronta borja proti glasovanju o anti-ruskem mišljenju, ki ga namerava prideti kvizilnška vlada.

Dva tajna časopisa, Fri Fagbevegelse (Svobodne delavske unije) in Krenken (zapisnik), sta vodilna v borbi proti predlaganemu glasovanju. Vprašanje, ki ga bodo stavili Norvežani je, "če so za ali proti boljševizmu," in časopisi za delavske zveze opozarja: "Možno je, uradniki bodo hodili od hiše do hiše, vprašajoč, najbrž z grožnjami, o mnemenu o boljševizmu. Jasno je, da morajo tako vprašanja ostati nedovorjena."

Kronko pa pravi, da bo tako glasovanje tolmačeno od Nemcev kot zaupnica kvizilnških vlad, ki bi Quislingu "dala pravo, da drži Ruse izven Norveških meja, kar pomeni mobilizacijo in vojno."

"Tisti, ki bodo podpisali, bodo torej naravnost odgovorni za preizkušnje, katere bodo naši moži morali prestati, hoteče preprečiti tako mobilizacijo," opozarja Kronko.

Radio oddaja je tudi navaja, da pa besed iz pisma katoliškega duhovnika in jugoslovanskega domoljuba Antonia Begića listu Vjesnik Naprijed: "Kot katoliški duhovnik sem se dolgo boril v gibancu narodne osvoboditve, ki ni samo vojaški, temveč tudi kulturni in vzgojni pokret."

HISA ZGRAJENA V ENEM DNEVU

V mestu Vancouver, B. C. (Canada) sta zakonska Harry Kalek kupila zemljišče za novo leseno bungalow hišo; cena iste z kontraktorjem je bila določena na \$4,675. Ko je bilo pritičje izkopano, je priljubljeni drugi dan zjutraj 72 tesarjev, mizarjev, pleskarjev, električarjev in plumberjev. Začeli so z delom ob 9. zjutraj končali pa popoldne ob 5:30; hiša je bila torej dograjena v rekordnem času osem in pol ure.

Rim, 4. julija.—Včeraj je dospel semkaj ameriški vojni tajnik Stimson z namenom, da si ogleda tukaj se nahajajoče ameriške cete, fronto in bolnišnice. Semkaj je dospel z aeroplonom preko Afrike; spremjalji so ga trije višji ameriški častniki. Stimsonu so priredili sijajen sprejem.

Danes, na ameriški praznik Proglasenja Neodvisnosti se je ta dan tudi v Rimu prvič na slovensk način obhajalo, kajti mnogo poslopij je bilo okrašenih z ameriškimi zastavami.

CEVLJI ZOPET NA TRGU

Washington.—OPA urad načnega, da bo od 10. do 29. julija na trgu sedem milijonov parov cevljev za moške, ženske in otroke, ne da bi bilo treba za iste racijskih tiketov ali sprejel.

NOV GROB V JOLIETU

Iz Jolieta, Ill., smo prejeli žalostno vest, da je v četrtek, 29. junija zvečer v bolnišnici sv. Jožeta po kratki bolezni v Gospodu zaspal slovenski pionir Mr. Michael Ursich.

Pokojni Mr. Ursich je bil rodil iz Krke na Dolenjskem, kjer se je rodil 6. januarja, 1870. V Ameriko je dospel leta 1890. Pokojni zapušča žalujočo sogrobo Amalio, sina Josepha, vrhovnega zdravnika K. S. K. Jednote, pet hčer in sicer: Sister M. Engrantis OSF, Sister M. Walburga OSF, obe redovnici reda sv. Frančiška; Mary, poročena Železnikar (soprog pomožnega tajnika naše KSKJ); Angela, poročena Štetina in Amalia, poročena Koštelnec.

Pogreb pokojnega se je vršil v pondeljek, 3. julija ob devetih uri zjutraj iz cerkve sv. Jožeta in položen v večnemu pokopališču. Več o pokojniku sledi v prihodnji izdaji Glasila.

REKORDNA ZGRADBA LADJE

Boston, Mas.—V tukajnji Neponset ladjedelnici so dne 22. junija dogradili novo ladjo za transport vojaštva, dolgo 150 čevljev natančno v sedmih urah; pri tem je bilo za poslenih 300 delavcev.

Ti znaki in pa padajoči državni dohodki, z 50 procentnim državnim izdatkom nastavljajo kažejo, da je dan populnega nemškega državnega gospodarskega propada blizu.

Ti znaki in pa padajoči državni dohodki, z 50 procentnim državnim izdatkom nastavljajo kažejo, da je dan populnega nemškega državnega gospodarskega propada blizu.

DRUŠTVO SV. JOŠEPA, ST. SE. WAUKESHA, ILL.

V nedeljo, 9. julija se vrši poljetna seja našega društva. Pobiranje asesmenta se prične ob 9:30 zjutraj in se je bo pa otvorjena ob 10. uri.

Na tej seji bodo predloženi poljetni računi in moramo tudi nekaj važnega ukrniti v oziru društvenega poslovanja, torej vabim vsakega člana, da naj se udeleži te seje 9. julija.

Nekateri člani so zaostali pri plačevanju asesmenta in ker so razmere danes boljše, niskoraj nobenega vzroka, zakaj ne bi redno plačevali svoje asesmente. Ako si bo kateri napravil dolg v sedanjih razmerah, potem ko zopet pridejo slabi časi v delavskem oziru, si ne bo nikoli pomagal na svoje noge. Ako vam ni mogoče priti na mesečne seje, katerete se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu v šolski dvorani ob 9:30 zjutraj, potem lahko plačate asesment na domu tajnika ob nedeljah zjutraj od 10. do 12. ure, med tednom se pa pobira asesment tudi na domu tajnika.

Se enkrat ste vsi člani vabjeni na sejo 9. julija!

S sobratskim pozdravom,
Joseph Zore, tajnik.

DRUŠTVO SV. ANTONA PADOVANSKEGA, ST. 87, JOLIET, ILL.

Vabilo na sejo in jubilejni Jednotin piknik

V sled sklepa zadnje naše seje se bo vršila naša prihodnja seja na drugo nedeljo v juliju (9. julija), na tajnikovem domu, 1265 N. Hickory St., točno ob 1 popoldne. Na to važno sejo je vse naše članstvo prijavno vabljeno, kajti na isti bodo naši nadzorniki podali poljetno poročilo o finančnem stanju društva. Vsak član bi se moral udeležiti mesečne seje; o seveda, če pa kdo zbolí, pa takoj poišče tajnika, tedaj se pač rad spomni društva glede podpor, ako je brez cvenka, seveda, ko je zdrav in ko dobro dela in ima denar, tedaj mu je pa plačevanje asesmenta deveta briga; res, da tako ne ravnajo vsi naši člani, ampak samo nekateri.

V Glasilu ste že čitali o velikih predprpravah naših jolietskih društev za primerno proslavo Jednotine 50-letnice v nedeljo, 30. julija. Isti dan popoldne se vrši v farnem parku banket in velik piknik. Na to slavnost pričakujemo naroda iz vseh strani, tako bo gotovo tudi mnogo odličnih gostov in izbornih govornikov.

Tikete za ta piknik imam že naprodaj, le zglasite se pri meni kaj kmalu, da jih ne zmanjka. Naj gledate te prireditve še omenim, da bo vse čisti prebitek iste namenjen našemu ubogemu narodu v stari domovini po končani vojni; torej vršite s tem dvojno dobro stvar, da proslavite zlati jubilej naše podporne matere Jednote in da pomagate revezem v naši neposredni, sedaj tužni Sloveniji.

S sobratskim pozdravom,
Mark Krahl, tajnik.

DRUŠTVO SV. BARBARE, BEOJ 92, PITTSBURGH, PA.

Drage članice! Posiyljate se na dojeduo sjednici 9. jula, ovo je vrlo važna sjednica, jer će se čitati društveni račun za prošli šest mjeseci i druge društvene stvari imamo za riješiti, tako da budete znale kako vam društvo obстоje.

Na sjednici u mjesecu maju se ja naša predsednica, Mary Rubanovic zahvalila na predsjedništvu, jer je odvise zaposlena, a njeno mesto je uzel podpredsednica sentra Mary Pavlakovic iz 153-88th St., a sestra Mary Rubanovic je podpredsednica, i dobivala nam je tri nove članice i obećala je, da će uvijek pomoći u društvenom

radu.

Povzano je naše društvo po odboru sv. hrvatski društvi u Lawrenceville, da i mi se snjima složimo i porazimo na nas siromašni i stradali narod u Jugoslaviji, zato vam molim, članice, da dojdete na ovu sjednicu v našem broju, da moremo kaj zaključiti, ker kad nas je malo, ne moremo ništa.

Pozdrav,
Mary Petreich, tajnica.

DRUŠTVO SV. CIRILA IN METODA, ST. 144, SHEBOYGAN, WIS.

V nedeljo, 9. julija se bo praznovo praznik sv. Cirila in Metoda, katerim svetnikom je naša cerkev posvečena, ravno tako sta ta znana slovenska apostola tudi patrona našega društva.

Kakor vsako leto že od društvene ustanovitve, se je društvo v ta namen udeležilo korporativno sv. maše, tako bo tudi letos; sv. maša bo darovana ob osmi uri, zatorej se vse članstvo opominja in prosi, da pride zagotovo k sv. maši v nedeljo, 9. julija; tudi tiste prosim, kateri imate navado, da greste k prvi, tretji ali četrtni maši, da ta dan pride k drugi, ob osmi uri, tako da ne bo nas samo kakih 10 ali 15, saj imamo vse enake pravice in tudi enake dolžnosti. Skoraj govorim kateri izmed nas ne bo imel prilike več prisostvovati korporativno pri sv. maši prihodnje leto, ker ne vemo, kdaj nas Bog pokliče iz tega sveta. Ta sv. maša bo darovana za srečno vrnitev naših članov-vjakov.

Smrt je zopet posegla med naše društvo in si je to pot izbrala člana Frank Repenšek Sr., v starosti 67 let. Zapušča soprogata, katera je tudi že leta na bolniški postelji, nadalje šest sinov: Frank Jr., Anton, Victor in Ludwig v Sheboygan; Louis pri Army Air Corps in Theodore pri U. S. Coast Guard v Milwaukee; dve hčeri omoženi: Mary Šteh in Angeline Hayon; dva brata Joseph v Sheboygan, in Vincent v St. Paul, Minn., ter sestro Mary Melavic v Sheboygan; en brat in sestra sta že prej umrli. Pokojni Frank Repenšek je bil okrog 30 let blagajnik naše cerkve sv. Cirila in Metoda.

V imenu celokupnega našega članstva izrekam sožalje vsem preostalim pokojnikovim, priporočam ga v molitev in blagospomin.

Meseca julija se bo pobralo posebni asesment 50 centov za pomoč po kritiji pogrebnih stroškov, kar pač to določajo društvena pravila; za pokojnega člana, se porabi \$100 za pogreb, \$5 za cvetlice in \$2 se daruje za sv. mašo.

Nadalje naj omenim, da ima društvo svojo šestmesečno sejo v nedeljo, 16. julija, kjer bodo podani poljetni računi, kamor vabim vse člane, katerim je mogoče, da se udeležijo. Seja meseca junija je bila tako slab obiskana, da smo imeli komaj toliko članov, da smo mogli po Jednotinah in društvenih pravilih sejo začeti; pridite vsaj na šestmesečno.

Sobratski pozdrav
John Udovich, tajnik.

DRUŠTVO SV. VALENTINA, ST. 145, BEAVER FALLS, PENNSYLVANIA

Vabilo na sejo

Cenjeni mi sobratje in sestre! S tem vas prijazno vabim na prihodnjo našo sejo, vršec se na nedeljo, 9. julija ob dveh popoldne. Ta seja bo važna. Iz glavnega urada sem namreč prejel nekaj važnih pisem, katera vam bom prebral in razložil; obenem boste tudi slišali poljetno finančno poročilo društva, da ne boste misili, da prede pajek v naši dru-

štvi.

Kateri bodo vladati pred sejo, tako pride v sporovljivo spornog je pred eno ured.

Torej udeležite se te seje stvarno. Na aviziranje in pozdrav!

Frank Plajnik, tajnik.

DRUŠTVO SV. MIHALJA, BEOJ 163, PITTSBURGH, PA.

Javljam našim članom i članicam, da će se odzivati naša dojeduo sjednica u nedelju, 9. jula u 2:30 posle podne. Na ovu sjednicu ste povabljeni u šte večem broju, da moremo kaj zaključiti, ker kad nas je malo, ne moremo ništa.

Pozdrav,
Mary Petreich, tajnica.

DRUŠTVO SV. CIRILA IN METODA, ST. 144, SHEBOYGAN, WIS.

V nedeljo, 9. julija se bo praznovo praznik sv. Cirila in Metoda, katerim svetnikom je naša cerkev posvečena, ravno tako sta ta znana slovenska apostola tudi patrona našega društva.

Kakor vsako leto že od društvene ustanovitve, se je društvo v ta namen udeležilo korporativno sv. maše, tako bo tudi letos; sv. maša bo darovana ob osmi uri, zatorej se vse članstvo opominja in prosi, da pride zagotovo k sv. maši v nedeljo, 9. julija; tudi tiste prosim, kateri imate navado, da greste k prvi, tretji ali četrtni maši, da ta dan pride k drugi, ob osmi uri, tako da ne bo nas samo kakih 10 ali 15, saj imamo vse enake pravice in tudi enake dolžnosti. Skoraj govorim kateri izmed nas ne bo imel prilike več prisostvovati korporativno pri sv. maši prihodnje leto, ker ne vemo, kdaj nas Bog pokliče iz tega sveta. Ta sv. maša bo darovana za srečno vrnitev naših članov-vjakov.

Nova jubilejna kampanja onda je zaključena bila 30. junija, naše društvo hvala Bogu je opet doseglo kvotu. Ali dragi mi članovi, gledajmo i delajmo tako za preovit društva tudi v budučnosti!

Do danas ima naše društvo v armadi 61 članova, i na 14. juniju nam odišla isto jedna članica, prva od društva, Barbara Reljac, kćerka našeg predsednika brata Reljaca. Sada ima brat Reljac v armadi četiri sinove i jednu kćerku. Jedan sin (dvojček) je pogrešan u vojski još od 12. decembra, 1943, i još se ne zna gdje je. Na žalost svima nama a največ otacu i majki njegovi; neka ju Bog zdrobi!

Kada sam na toj točki, brati i sestre, dajte da ovu drugu polovicu godine nešto podelamo za naše člane, kipci se nalaze na bojnim poljama... Zato svi na sjednici!

Još jednampot vas umoljam, da platite asesment, jer ja mislim, da me ne bude doma posle sjednice kakva dva teda. Sa pozdravom.

Matt Brozenic, tajnik.

DRUŠTVO SV. KRIŽA, ST. 214, CLEVELAND, O.

Vabilo na piknik

Naše društvo priredi svoj letni piknik v nedeljo, 9. julija popoldne na vrtu Slovenskega doma na 6818 Denison Ave. (West Side). Torej ste cenjeni, bratje in sestre prijazno vabljeni na ta piknik in pripreljite s seboj svoje sorodnike, sosedje in prijatelje. Isto tako so vladivo vabljeni naši Jednotarji in Jednotarice iz Newburgh, Maple Heights, St. Clairia, Collinwooda in Euclid-a, pridite enkrat sem na našo zapadno stran in razvedrite se tukaj pod košatimi drevesi za par ur. Za suha grla in prazne želodece bo vsega dovolj, za plesačilne bo pa igral izborni orkester.

Se enkrat se priporočamo za obisk in vam klicemo: Na veste slišimo svjedočenje prihodnje nedelje! Pozdrav.

James Stepic, tajnik.

VESTI IZ SLOVENSKIH NASELBIN

West Aliquippa, Pa. — John Rupnik in njegova žena sta dobila obvestilo od vojnega departmента, da se njun sin John pogreša od 11. maja. Bil je topničar na letalu, ki se je nahajalo nad Belgijo.

Milwaukee, Wis. — Družina Franka Stumpfa je te dni dobila od svojega sina Franka, počasnika bombardirja, kartu iz Nemčije z naznamkom, da je nemški ujetnik. Pravi, da je zdrav in mu drugače gre dobro. Frank je bil uradno proglašen za pogrešanega 25. februarja tega leta, ko se je udeležil napada na Nemčijo.

Aguslar, Colo. — Dne 14. junija je umrl Francis Prunk, dečkliko ime Boe, starci 61 let.

Doma je bio iz vasi Brana pri Novem mestu na Dolnjem. let, do svoje upokojitve pa pri N. Y. Central železničari.

Brodnikova družina šteje

tri sinove in eno hčer: John Jr., samaki, je že dve leti pri

vojnih nekje v državi Colorado, Josip in Louis sta oženjena

in doma, sin Stanley je pa

že tri leta v armadi nekje na

Južnem Pacifiku, hči Franciška Jr. je še samka.

Oče, sinova John in Stanley

spadajo k društvu sv. Jožefa št. 169 KSKJ, mati pa k društvu sv. Helene št. 193. Sobrat

Brodnik ima tudi svojega bra-

ta Štefana v West Parku, kjer

vodi gazolinsko postajo.

Sobrat Brodnik je še po-

vslem zdrav in cilj, toda žal,

njegova žena pa boleha vsled

mrtvoudu že zadnjih 8 mese-

cev in težko hodi. Slavljencev

bi prav rada imela, da bi se

tega jubileja udeležila še nju-

na sinova-vojaka, toda nista

dobil dopusta.

Naše iskrene čestitke. Dal

Bog, da bi vsa ta družina skupno

obhajala tudi zlati poročni

jubilej ljubega očeta in drage

matere!

— PISMO SLOVENSKEGA VOJNEGA UJETNIKA

Chambersburg, Pa.

20. junija 1944

Spoštovani Mr. Pelhan:

Vam sporočam, da sem pre-

jem prej Vaše drago pismo, za kar

se Vam najlepše zahvaljujem.

Jaz se tukaj nahajam v dobre

zdravju, tudi je dobro zdravje

samo premalo svobode

imamo. Upam, da ste tudi Vi

zdravi.

Prositte me, naj Vam pišem

kaj o Vašem kraju Budanje pri

Vipavi. Ko sem bil še doma,

je bilo tam tako slabo, da si

ne morete misiliti. Najprvo so

nam prepovedali govoriti po

slovensko. Drugo je, da so do-

Zgodovina mesta Kranja

S sodelovanjem vseč, prof. dr. W. Schmid in dr. Fr. Steleta spisal dr. J. Žontar, Izdalo Muzejsko društvo v Ljubljani 1939.

V zadnjih letih je izšlo že več zgodovinskih spisov posameznih mest in trgov na naši domovini (Skofja Loka, Novo mesto, Tržič, Maribor itd.), toda tako razkošne po obliki in obsegu ter tako temeljite, v vsem na strogi znanstveni metodi ter prvem gradivu grajene zgodovine, kot jo je zdaj dobil Kranj s to knjigo, se ne more postaviti nobeno naše mesto, niti Ljubljana, ki bi že zdavnaj moralna misliti na svojo znanstveno monografijo. Saj pa tudi ta zgodovina mesta Kranja pomenja doslej živiljenjsko delo prof. dr. Juris in phil. J. Žontarja, ki je deset let delal na tej knjigi in porabil tudi dragoceno gradivo, ki ga je mnogo let sestavljal pokojni kranjski dekan zgodovinar Anton Koblar, kateremu je knjiga posvečena. Tako je ta zgodovina mesta Kranja nastala na podrobnem študiju vseh v to spadajočih virov na lieu mesta, za kar je dr. Žontar prebrskal mnogo naših in tujih muzejev, ter moramo v prvi četrti mesta Kranju samemu, da se mu je posrečilo dobiti takega moža za svojega zgodovinarja. Dr. Žontarja ne odlikuje samo globoko zgodovinsko znanje, temveč je on tudi redek primer, da bi bil zgodovinar tudi doktor prava, kar ga še posebej usposablja za zgodovinopisca starih mest, kjer pravosodje in vse, kar spada v sodstvo, igra veliko vlogo. In prav to medsebojno razmerje med gospoščami samimi (med kranjskimi in škofjeloškimi oblastniki), pa tudi med mesti in meščani samimi, to, kar je vsebina srdenjeveških knjig, ki je edinstvena na naši povojni zgodovinski literaturi ter zgled vsem poznejšim monografskim pisateljem zgodovin kakih posameznih krajev, mest in trgov ali gospoščin.

Težko je podati vsebino obširne knjige, ki obsega 530 strani in vsebuje vso zgodovino Kranja in okolice od najstarejših časov do naših dni. Knjiga je razdeljena v tri dele: I. opisuje razvoj od predzgodovinskih začetkov do reformacije; II. od reformacije do Napoleonove Ilirije in III. od Napoleonove Ilirije do Jugoslavije. V I. delu opisuje geografski položaj kranjske kotline. Profesor Schmid, sam Kranjanec, je prispeval poglavje iz predzgodovinskega časa mesta Kranja, kjer je najti sledove starih Ilirov še iz halsatske dobe, dalje keltskih Tauriskov, Norikov; za rimskega časa je bila tu postaja "Carnium." Pozneje so tu pustili svoje sledove Vzhodni Gotje, Longobardi, (grobisče v Lajhi) in končno Slovenci, ki pa so v 10. stol. padli pod nemško nadoblast. V 11. stol. je bila trdnjava "Creina" (od tod ime Kranj!), kakov domnevna tudi kustos dr. Ložar, ki raziskuje te utrvice po okoliških posetivih. Po nemški oblasti je imela Kranj in okolico v oblasti razna svetna in cerkvena gospoščka. Tako so imeli tudi oblast briksenski škofje, grofje od Savinje, Spanheimovi, Andechsi itd. V okolici je bilo več knežij dvorcev in grofovskih pristavov. Prav tako so imeli svojo besedo tudi samostani v Vetrinju, Velesovem, Mekinjih itd. Posebno dve plemiški družini sta pomembni tudi za Kranj Ortenburžani in Celjski grofje, ki so zdržali okolico v eno telo s središčem v Kranju. Po smrti celjskih grofov se je razširila družina Egk, ki si je zgradila v Kokri gradi Brdo (1560). Posebno poglavje je posvetil mestni naselbini, ki se je začela tvoriti okrog te trdnjave, ter o pomenu mesta kot prehodni trgovski črti in zvezji Dunaja z Italijo. Leta 1835 je padlo mesto pod oblast Habsburžanov, ki so ga še bolj pretvorili v pravo mesto. Prof. Žontar je na podlagi mestnega načrta iz 1. 1826 skušal podati obrise prvot-

nega mesta ter mestnega obzidja, kakor so ga pozidali Ortenburžani l. 1256, ki pa ni igralo v ureditvi mesta velike vloge. Posebje pa se zgodovinskega stanu s postankom meščanskega stanu in obrtništva ter njihovih pravic v srednjem veku v poglavju "mesto in pravni red." Mestni grb izhaja še iz časa Andechsov ter je bil do l. 1463 tudi deželnini grb. Posebno zamotano je bilo cerkveno razmerje v srednjem veku med oglesko škofijo in deželnimi stanovi ter pozneje med ljubljansko škofijo, kar je končno uredil še škof Hren, Žontar na drobno opisuje rast in razvoj, cepitev kranjske far ter pravico patronata, kakor tudi razbira pomembnejše župnika iz preteklosti. Zanimivo je poglavje o mestnih pravicah, o kranjskih sporih z loškimi brižinskimi škofi za posest, ter notranjo ureditev mest, ki so v Kranju zahtevali slovensko pravo meščanov že v XVI. stol. Kranj se je tako razvijal v važno trgovinsko in obrtno središče že v predreformacijskem času kot središče platnene obrti id. Posebno poglavje je posvečeno najstarejšim kranjskim umetnostnim spomenikom, med katerimi so največje vrednosti farna cerkev sama, srednjeveški rokopisi in pa stari krilni oltar, ki je sedaj v muzeju na Dunaju in predstavlja eno najlepših del alpske cerkvene šole tistega časa. Članek o teh spomenikih kaže tudi pozneje o kranjskih slikarskih šolah, ki segajo od Layterja do Bradaške, je prispeval umetnosti zgodovinat prof. dr. Stele.

II. del govori že o novih gospodarskih potrebah in razvoju mesta v času zgodnjega kapitalizma tik pred reformacijo, ko je Kranj začivel zaradi novih dudnikov in načinov kupčevanja nov razvoja. V ta čas pada tudi protestantizem, ki se je tudi v Kranju razširil kar hitro in postavil tudi svoje predikante. Večina mestnega odbora je bila protestantska ter ni pustila katoliškemu duhovniku vršiti v mestu še l. 1596 svoje duševirnosti. Še škof Hren je odpravil s silo protestantizem. Po teh razprtijah je tudi Kranj prišel v veliko finančno krizo, ki jo je mogel še mnogo pozneje prebariti. V tem času je postal središče okolice ter središče kmetičkih pridelkov. Posebje se bavi zgodovinopisec z notranjimi urbanističnimi razmerami vse od protestantizma do reform cesarice Marije Terezije ter Jožefa II., ki je zlasti v cerkveni reformi dal Kranju in okolici novo lico (ukinitve več samostanov!). Toda iz časa baroka ima Kranj najlepše svoje cerkvene slike (Kremser-Schmidt) ter tudi od tedaj datirajo ustanovite svoje lastne umetnostne tradicije.

III. del obravnava zgodovino zadnjega stoletja, ki je stoletje narodnega preporoda in organizacije na narodnih in svetovno nazornih temeljih. Ob začetku tega stoletja je Kranj že dobil povsem obliko okrožnega mesta, Žontar podrobno navaja razvoj šolstva v tem času ter duhovne struje. Od tedaj so tudi uveljavili tedenski tržni dnevi, ki imajo še danes polno veljavno za vso Gorenjsko. Reforme v notranji upravi je doživel mesto pod francosko okupacijo (1809), ko je izgubilo deželno sodišče ter dobilo pod Marmontom dvorazreuno gimnazijo, ki pa je bila zaradi požara opuščena. Ob habsburški restavraciji ni doživel Kranj nazaj več svojih uradov, ki so prišli na grad Brdo in celo v Velesovo. Poizkusni za gimnazijo so se ponesrečili. Cerkvene razmere so opisane posebej, kar tudi gospodarske, ki so se v tem času začele boljšati ter je počasi prihajala tudi že industrija (platnena); Terpinc je postal ustanovitelj papirnice v Vevčah. Posebje se peča s Prešernovim bivanjem v Kranju ter navaja tudi njegovo oporočko. Njegov grob pa je postal pozneje mesto romanj. Družabne igre in razmere so opisane podrobneje ob času pomladni naroda l. 1848,

narodna garda, kazina itd. rokopitni pištole — si mogel sklepati, da je živel ta človek drzno, mogoče celo nevarno življenje. Ves v mislih in skoraj nehote je vprašal pisatelj: "Kdo je to?" Čez precej časa je odvrnil slikar: "Neki roparski poglavjar iz Sardinije." Slikar je te besede izgovoril s takim naglasom, da se je pisatelj naglo obrnil in dejal: "To sliki bi kupil, maestro!" Razorani obraz starega slikarja se je nalihalo in bolestno nasmehnil: "A prav ta slika je edina, ki je ne prodam, pa če bi mi dal premoženje zanj! A vi ste bili tako dobri z menoj — in tako redki so ljudje, ki so mi bili dobri! — hvaležen sem vam, pa vam povem zgodbo Francesca Dolcortea."

Sedela sta v polmraku. Čudovito nastrojenje se je polasti pisatelja, ko je poslušal slikarja.

—

"Delcorte je bil oče Cesara Frisca," je začel slikar, "ta pa je bil moj prijatelj in zaeno moj oddaljen sorodnik. Kako bi sicer tako natančno vedel vso to strahoto!"

Z enakomernim glasom, preudarno in tiho, večkrat prekinjajoč se, je govoril slikar. Ali ga je pisatelj sploh poslušal? Kasneje se mu je zazdelo vse, kot bi se mu bilo sanjalo. Saj je bila vsa zgodba zares slična sanjam bedečega človeka. Med pripovedovanjem se je pisatelj pogrebal bolj in bolj v pogled slike in pozabil na vse okrog sebe.

Niso bili le suhoparni stavki Bartolmija vzrok, da si je pisatelj vse tako v živo predstavljal in da je tako do dna občutil vso žaloigro pretresljive rseničnosti, ki ga je bolj in bolj zajema.

Tu sta bili dve ponosni, bogati in mogočni družini: Delcorte in Berrante iz Sardinije.

Lahko bi bili živeli srečno in mirno, če bi ne bili že stoljetja druga drugi ugrabiljati svoje moške potomce. Krvna osveta je obema družinama sušila mogen. Gorje pa onemu moškemu potomcu te ali one družine, ki bi se bil hotel tej neizprosnih dolžnosti izogniti.

Slikarju se je bilo pač posrečilo, da je mogel v neki blagovljeni uri vpodobiti osebnost, ki je imela brez dvoma prav svojevrstno usodo. Iz zunanjosti tega človeka na podobi — bil je oblečen v beraško, iz krvnega krp stavljen oblačilo, opasan s širokim pasom, kjer sta tičali dve mogočni, sta-

A vroča kri otočanov se je prav tako vnmelja in izzarevala v ljubezni ko v sovraštvu. Usoda je tako hotela, da sta našla drug druga poglavja Francesca Delcorte in lepa, povsod zaželenja Beatrice Berrante. Pregleda sta si zvestobo in sklenili, da pobegnete.

Ob tem času pa je brat Bea-

trice, Antonio, ubil brata njenega ženina Francesca. Ze drugi dan pa je Francescovo bodalo zadalo smrtni sunek Antoninu, Beatinemu bratu. Francesco je pobegnil v hribe. Drugega mu ni kazalo, da je postal to, kar je postal že toliko izgubljenec: roparski poglavjar.

Predsednik je segel v roko mlademu možu, ki bi bil kmalu njegov zet. Slovo je bilo prisrčno in polno spoštovanja.

Nato pa je sledilo žalostno srečanje sina z očetom in ječi. Cesare je objel starca v raztrgani obliki in ga poljubil, rekoč: "Podpišite se, oče, sicer listina ni veljavna."

"Ne," je dejal Cesare trdno in z nadčloveškim premagovanjem, "da ne morem biti niti sodnika niti ne mož hčere predsednika sodišča."

Fantek, Cesare Frisco, je postal mladenec in je bil jako častihlepen. Prišel je tudi na visoko šolo, študiral je pravo in še v mladih letih je postal sodnik v Cagliariju, glavnem mestu svoje domovine. A smoter njegovega častihlepa je bil ta, da bo neko predsednik sodišča.

Skoraj je bil že bližu izpolnitvi svojih želja, ko se je usoden zoperstavila uresničenja njegovih visokoletečih načrtov.

Ze več desetletij je gospodoval Francesco Delcorte v gorah. Slednji se je bilo birem le posrečilo, da so ga ujeli in Cesare Frisco, vagliarijski sodnik, je vodil razpravo in ga obodil na smrt.

Tisti dan po objavi sodbe je prišla k sodniku Cesariju Friscu njegova mati. Vsa je bila v črnni, däsi je bilo že dolgo, odkar ji je bil umrl njen mož.

"Ali veš, Cesare, koga si včeraj odsodil na smrt? — Svojega očeta?"

In odkrila mu je skrivnost njegovega rojstva. Udarec ga ni podrl, a videl je, kako se majejo njegovi ponosni načrti za bodočnost.

"Mati, vi želite, da vložim prošnjo za pomiloščenje?" je vprašal čez nekaj minut.

"Ali ni dolžnost otroka, da resi svojega očeta?"

"Take prošnje vedno zavrnejo."

"V tem slučaju je ne bodo zavrnili, saj boš prosil zanj kot sin in ne kot sodnik!"

Cesare se je kruto bojeval sam s seboj. "Storil bom, kar pričakujete od mene," je slednji dejal materi.

Drugi dan je odšel s prošnjo za pomiloščenje, ki jo je sam napisal, k predsedniku sodišča, da bi ga prosil priporočila.

Predsednik je dolgo in res-

no zrl mladega sodnika. "In janja in smrtnega strahu vzel jace, ki mu ga je nedolžna in nerodna poslanka položila poleg njegovega bridkostnega ležišča. Sijajna postava kakšnega angela bi ne bila mogla njenim bolečinam in njegovemu zaupanju prinašati večje tolza, kakršno mu je delila ta živalca, ki mu je, poslana od nebeske dobrote usmiljene Vse-mogočnosti, vsak dan obnavljala najvišjo dobrino — to je življenje.

Ko je bilo čez sedem dni moči poiskati izgubljenega vojaka in so se ga tovariši spomnili, da bi ga pokopali, misleč, da je mrtev, so ga našli se dihajočega, dasi v jake žalostnem stanju; vendar mu je bilo življenje še ohranjeno. Poslednje, kar je napol onesvesčen dejal, je bila prošnja, da naj vamejo kokoš s seboj.

V glavnem prevezovalcu je ranjence polagoma ogreval. Polkovnik, ki je kot prvi slišal zgodbo o tej čudoviti rešitvi življenja, je zaukal, naj prinesi kokoš v onotni strelski jarek. Tam so jo vsi, ki so jo spoznali, častili kot posebno bitje. Z vojaki je prestala vsa prodiranja in vsi so jo varovali kot živo pričo, da se utegne človek rešiti tudi iz take stiske, ko ni že nikjer nobene moči več.

Spirčo smrti, ki je v vojski dan na dan na obisku, spriča strah lastnih usodepolnih trencakov, je bila na bojišču srečna duša prezeta z iskreno, globočno verno hvaležnostjo. Kokoš je dolgo časa bivala v strelskem jarku, vsak dan si je navzlic vsem neprilikam in motnjam sama poiskala življenja v okolici in se je v mraku zmeraj vrnila v vojakom. Da je bila ta kokoš tako izredno domača in priljubna, izhaja od tod, ker gališki kmetje, ki sestojijo njih hiše navadno le iz dveh, komaj drug od drugega, v sredini podobna drug drugemu. — (E. Kunter.)

Kokoš iz Galicije

Takrat, ko so najhujše divjadi boji na gališkem višavju, je zvečer sporočila straža, da leži bližu zapuščene gališke vasi, kar na prostem polju, vojak, ki mu je bila krogla prebila nogo. Tista njiva, kjer je bilo le majhno skrovje za ranjene vojake, se je raztezała med ruski in nemški postojankami, tako da že drugo jutro ni bilo moči niti misiliti na to, da bi ranjene dobil kako pomoč. Z največjo mučo je bil ušel iz ruskega ujetništva, a ponoči, ko je bil zazeten, lakote in ženje napol mrtev, se je bil splažil v opuščen strelski jarek sredi tiste njive.

Zaradi bližine sovražnih čet in pa ker je bil zmeraj bolj slab, ni imel ranjencu nobene prilike, da bi bil dal kako znamenje in tako tudi ni mogel pričakovati pomoči od svojih tovarišev, zlasti še, ker so bili ti medtem premestili svoje postojanke. Tako je bil v svoji prvi noči tripljenja že obračunal v svojem samotnem skrivališču z vsem življenjem, z domovino in s pozemsko ljubom. Jutro je pričakoval brez vsakršnega upanja in v zvezi s smrto. Toda ko se je začelo daniti je ves obnemogel odlakote zagledal belo kokoš v bližini na polju, ki je prav zložno in zadovoljno stopicala proti svojemu, iz krompiriča in stare slame sestavljenemu skrivališču Brezkrbno je počenila v kot, čepela nekaj časa in je pustila blesteče se belo jajce v gnezdu, ko je odhajala na svoj sprehod v okolico.

Rod Navajov se je docela poprijel šeg in navad belih ljudi, dasi se je na drugi strani znal trdno držati starih svojih indijanskih običajev ter svojega materinega jezika. Indijanci se v glavnem ukvarjajo z živinorejo, med tem, ko njihove žene tko. Ker so med njimi docela prenehali nekdanji plemenski boji in poboji, ki so zahtevali toliko žrtev, je jasno, da tudi to pomaga, da njihov rod ne izumira več, ampak se množi.

Tukaj imate celoten pregled Evrope in po tem zemljevidu lahko zasledujete potek vojne v Evropi. Nemčija je že zdaj obklojena skoro od vseh strani. V desnem kotu zgorej vidite Finsko, kjer so zdaj Rusi na tem, da Nemčijo odrežejo od severa, odkoder zdaj dobiva važne potrebočine iz Finske, Švedske in Norveške.

"GLASILO K. S. K. JEDNOSTE"

ZAHODNA SLOVENSKA JEDNOST V ZAHODNIH DRŽAVAH SLOVENI
DIREKTOR IN UPRAVNIČEK: JOSEF ŠKARLOV
CIVIL ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 2, OHIO.
Vsi naročniki in članji morajo biti v poslužbi vojske in morajo dobiti upravo
in zasebnost v Ameriki in domovini.

For Name or Letter	\$0.04
For Address in America	\$0.03
For Name in America	\$0.03

OFFICIAL ORGAN OF AND PUBLISHED BY
THE GRAND CATHOLIC SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the U.S.A.
In the Interest of the Order
Issued every Wednesday
OFFICE: 6117 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 2, OHIO
Phone: HENDERSON 2513
TERMS of subscription:
For members, yearly \$0.04
For nonmembers in U. S. A. \$0.03
Foreign Countries \$0.03
Member Catholic Press Association

-83-

Našim rojakom vojnim ujetnikom v Ameriki

Zelo smo se razveseliли, ko smo svoječasno, ali pred ne-davnim zvedeli, da se nahaja v Atterbury taborišču, Indiana, tudi nekaj naših Slovencev v vojnem ujetništvu, prepeljanih semkaj po okončani vojni v Severni Afriki; ti ujetniki so namreč služili v italijanski armadi. Več njih sorodnikov jih je šlo obiskati, ko so dobili tozadevno dovoljenje. Tedaj je pa bilo tem vojnemu ujetniku čitanje listov strogo prepovedano, toda kasneje je vlada to prepoved omilila in jim dovolila čitanje vseh listov izpod roke cenzorja.

Naše uredništvo se je še letosno pomlad s prošnjo obrnilo na tozadevno uradno mesto v Washingtonu, D. C., da bi lahko slovenskim vojnim ujetnikom v raznih taboriščih naše Glasilo pošiljali. Prošnji je ugodil Provost Marshal General dne 11. aprila t. l. Od tedaj se pošilja naš list slovenskim vojnim ujetnikom v Camp Atterbury, Camp Fort Dix, Camp Fort Devens, Camp Fort Meade, Camp Chambersburg in v Camp McKay. Za pošiljanje 10 iztisov tedensko nas je celo samo ravnateljstvo slednje kempe naprosilo in smo želi naravno ugodili. List se lahko pošilja vojnim ujetnikom v ta taborišča vsled želje njih samih, in pa tudi da ga dobivajo v dotičnih kantinah menda zastonj.

Danes prinašamo na drugem mestu prvo pismo kakega slovenskega vojnega ujetnika in sicer Štefana Vidmarja, katero nam je doposal brat John Pelhan v Houston, Pa., ki je navezenca sodomačin.

Radi bi kaj več slišali še od ostalih slovenskih vojnih ujetnikov; saj imate menda čas, pa nam kaj pišite, kajti vse nas bo zanimalo, kako se vam kaj godi. Ameriška vlada je napram vam celo tako dobra, da lahko pišete poštnine prosti; namesto znamke označite na desni strani kuverte: FREE, na levi pa označite svoj natančen naslov.

Sporočite nam tudi, kako je bilo v vojni pod italijansko zastavo, pred vsem pa, kako je bilo doma prej, ko ste bili pod orožje poklicani. Ali so res takozvani partizani najslabši ljudje na svetu in ali so res toliko nedolžnega ljudstva pomorili in toliko vasi požgali? Eni jih grajajo, drugi pa hvalijo; komu naj torej verjamemo?

Ako imate morda kje v Ameriki kakega izmed svojih sorodnikov ali domačinov, pišite nam; skušali bomo zvesteti za njih naslove; ako niste predaleč, vas bodo morda prišli obiskati, ali vam bodo pa kako stvar poslati.

Naj velja tem potom naš rodoljubni pozdrav vsem slovenskim vojnim ujetnikom, ki čitajo naš list. Le vstrajajte in držite z Ameriko, saj čas vašega osvobojenja se bliža!

WASHINGTON O VERI

Zgodovina nas uči, da se je rovanje zoper vero vedno začelo pri vrhu — pri vladah seveda na škodo njih samih. Zalost za vladu, ki ima brezverne podložnike. — Čujmo, kako sodi o pomenu vere za javno blaginjo George Washington.

Ob prilik volitev je vzel slovo od ljubljenega naroda v prelepem govoru. Med drugim je rekel: "Vera in moralata neobhodno potrebni podpori, ki mora na njiju sloneti vsako hravstveno delo in vsaki duševni razvoj, ako hoče pospeševati politično blagostanje kake dežele. Kdor izkuša potreti ta dva stebra človeške blaginje, na katerih slonijo vse dolžnosti človeka in državljan, nima pričakovati nobenega dokaza ljubezni in priznanja od svoje domovine. Ne samo pobožen vernik, ampak tudi zviti in prekanjen politik mora spoštovati in ceniti tve voditeljici človeštva. Cele zvezke knjig bi moral napisati, ko bi hotel navesti vse mnogovrstne vplive, a katerimi sta veri in moralata blagodejno vplivali na posameznika in na celo narode. Stavim samo eno vprašanje: "Kje je še potem varnost za človekovem premogom, čast in življenje, ako zamre čut verske obveznosti in dolžnosti, ki smo jo obljudili pod prisego, ki je pri sodiščih in edino sredstvo, da se pride rešenici na sled?" Domnevna-

Domača fronta

Male trgovine pomagajo pri petem vojnem posojilu

Pet milijonov nameščencev v malih trgovinah iz Združenih držav uporablja svojo prodajsko nadarjenost pri petem vojnem posojilu. Komitej malih trgovcev za kampanjo vojnih obveznic je poročal, da je prodajalska kvota za vsakega uslužbenca \$300 za "E" bonde, kar znaša skupno približno \$1,500,000.00.

Z gesmom "Podprite napad — Prodaj več kot poprej" so male trgovine v mestih, trgih in vseh širom dežele začele z okrajevanjem izložb in cest, prodajalnih tekma, posebnih "viških" in velikemu naporu, da presežejo zdajno prodajo.

Kupujte premog zdaj

Urad za obrambni prevoz prosi hišne posestnike, da naj dobijo začetno dobavo premoga med poletjem, zato da zmanjšajo zamudo v dobavi, ko se bodo začeli mrzli dnevi.

Ta urad poudarja, da pričakujejo, da bo pomanjkanje to jesen kamionov za premog in voznikov postalo kritično in tako dobro doseglo premoga bo nemogoče, če bodo naročila

odložena do prihoda mrzlega vremena.

Oddelkov sladkorja restavracij in hotelom večja
Urad za upravo cen je označil zvečano oddelitev sladkorja restavracij, hotelom, jedilnicam, menzijam, šolam in bodo prodale največ bondov, ki se bavijo s peko.

Narastek bo dovoljeval tem zavodom, da bodo lahko sami peki, za splošno občinstvo. Narastek je 20 do 25 odstotkov tistega sladkorja ki ga peki, restavracije in drugi zavodi uporabljajo samo za peko.

Uradniki oddelka za vojne finance venijo, da bo približno \$2,000,000,000 do \$3,000,000,000 dvignjenih za "E" bonde v petem vojnem posojilu v tovarniških licitacijah.

Da se uporablja denar od plačnih odtrgatov, bank in drugih skritih prostorov, se vedno bolj razširja posebno med nastavljenimi, ki jih največ prodaja bonde, pravi R. G. Engelman, ravnatelj oddelka za odtrgatove plač.

Cilj za prodajo \$3,000,000,000, cilj za "E" bondno prodajo je uključen v skupno vsoto \$16,000,000,000 za celotno kampanjo za vse vrste bondov. To predstavlja precejšen del prihankov, ki so jih ameriški delavci djali na stran od časa zadnjega vojnega posojila.

Odtrogatove plač, pravi Mr. Engelman, naraščajo, namesto da bi padale kot posledica teh kampanj.

Domoljubne žene

Z novico Osvobodilnega dne se zvenečo v svojih ušesih so se ameriške žene posvetile molitvam in delu.

V cerkvah so iskale tolažbe za strah in skrb. V glavnih stanih War bondov in Rdečega kriza so po vsej deželi prosile za delo.

Žene v livarnah, v vojnih tovarnah, žene z moškim delom na farmah in trgovinah, žene v uradih, šolah in domovih, so se vse posvetile s podvojenim naporom, da lahko stopajo vstopic z mōzmi, ki so "preko" V petem vojnem posojilu se žene lahko izkažejo.

Kalifornijske žene so zaob-

ljubljene za dosago "E" bondove kampanje za bolniško opremo, ki stane milijone. Kitajske žene v San Franciscu delajo na posebni kampanji za transportna letala. Delavke v kalifornijskih ladjedelnicah, ki bodo prodale največ bondov, bodo lahko kratile ladje.

Zene delajo noč in dan, za prodajo manuskriptov in slik znanih avtorjev in umetnikov, kar so začeli od "Book and Author War Bonds Committee," v Delaware, Michigan, Wisconsin, Minnesota, Illinois, Pennsylvania in New Jersey.

Dvanajst okrajev v bližini Charlotte, S. C., je dalo knjige za vojne obveznice v vsak dom, in za jih Nemci ujeli. Vstopili so v nemško armado, ker bi sicer bili gotovo ubiti, in pa ker so upali, da bodo mogli preiti na zavezniško stran ob prvi prilike. Vecina teh se bo lahko vrnila v domovino kaj kmalu, tudi željno čakajo prilike, da se bodo zopet borili proti napadalcem svoje domovine.

Drugič, so tu Rusi, ki so živeli v inozemstvu od revolucije in so bili prisiljeni vstopiti na nemško armado. Mnogi so pravi patrioti, ki so se udali ob prvi priliki in bi se radi čimprej, pridružili Rdeči armadi. Francoski voditelji upornikov v Franciji so pred kratkim zelo hvalili protifašistično delovanje teh Rusov. Verjetno je, da bodo mnogi dobrošči v Rusiji.

In so bili prisiljeni vstopiti na nemško armado. Mnogi so pravi patrioti, ki so se udali ob prvi priliki in bi se radi čimprej, pridružili Rdeči armadi. Francoski voditelji upornikov v Franciji so pred kratkim zelo hvalili protifašistično delovanje teh Rusov. Verjetno je, da bodo mnogi dobrošči v Rusiji.

Prihrana papirja

Oznanjevalec: Ali hrani doma papir za Strica Sama? Mnogo bi morali delati na tem, kajti papir je ena najbolj važnih vojnih orožij. Resnično je živiljensko važen za hitrejšo zmago.

Poslušajte:

Pet in dvajset ton plavega papirja porabijo samo za načrt bojne ladje. Dvanajst funтов papirja za eno 550-funtovo bombo. Sedem funtov papirja za en signalni radijo. Zapomnite si, da gre 700,000 različnih kosov preko morja za naše borce, zavithi v papir. No, kaj će bi pomagali pri podaljšanju ameriških zalog? Prav, pa storite tri stvari: zbirajte star papir za nabirance starega papirja, hraničite papir s tem, da sprejemete nezavite pakete, vporabljajoč papirnate škatle, papirnate vreče in papirnate steklenice vedno znova.

Držite papir v borbi s tem, da se borite proti potratni papirja ... in zmaga bo prej dobilena.

Ne bo dolgo, ko bodo zaveznički imeli težji problem pred

Overseas News Agency
101 Park Ave., New York, N.Y.

RUSKI UJETNIKI

London. — Iz zanesljivih virov se je tu izvedelo, da se zavestni ruski ujetniki v Londonu zelo zanimajo za Ruse, ujetne v Normandiji, ki so aluziji v nemški vojski in so bili prepeljani v Anglijo.

Ceprav število ruskih ujetnikov v nemških uniformah ni veliko, je verjetno, da bodo število ujetnikov v Nemčiji, ki so aluziji v nemški vojski in so bili prepeljani v Anglijo.

Dvanajst okrajev v bližini Charlotte, S. C., je dalo knjige za vojne obveznice v vsak dom, in za jih Nemci ujeli. Vstopili so v nemško armado, ker bi sicer bili gotovo ubiti, in pa ker so upali, da bodo mogli preiti na zavezniško stran ob prvi prilike. Vecina teh se bo lahko vrnila v domovino kaj kmalu, tudi željno čakajo prilike, da se bodo zopet borili proti napadalcem svoje domovine.

Pravijo, da so tri vrste ujetnikov. Najprej so tisti, ki so spadali v rdečo armado, in ki so jih Nemci ujeli. Vstopili so v nemško armado, ker bi sicer bili gotovo ubiti, in pa ker so upali, da bodo mogli preiti na zavezniško stran ob prvi prilike.

Vecina teh se bo lahko vrnila v domovino kaj kmalu, tudi željno čakajo prilike, da se bodo zopet borili proti napadalcem svoje domovine.

Pravijo, da so tri vrste ujetnikov. Najprej so tisti, ki so spadali v rdečo armado, in ki so jih Nemci ujeli. Vstopili so v nemško armado, ker bi sicer bili gotovo ubiti, in pa ker so upali, da bodo mogli preiti na zavezniško stran ob prvi prilike.

Vecina teh se bo lahko vrnila v domovino kaj kmalu, tudi željno čakajo prilike, da se bodo zopet borili proti napadalcem svoje domovine.

Pravijo, da so tri vrste ujetnikov. Najprej so tisti, ki so spadali v rdečo armado, in ki so jih Nemci ujeli. Vstopili so v nemško armado, ker bi sicer bili gotovo ubiti, in pa ker so upali, da bodo mogli preiti na zavezniško stran ob prvi prilike.

Vecina teh se bo lahko vrnila v domovino kaj kmalu, tudi željno čakajo prilike, da se bodo zopet borili proti napadalcem svoje domovine.

Pravijo, da so tri vrste ujetnikov. Najprej so tisti, ki so spadali v rdečo armado, in ki so jih Nemci ujeli. Vstopili so v nemško armado, ker bi sicer bili gotovo ubiti, in pa ker so upali, da bodo mogli preiti na zavezniško stran ob prvi prilike.

Vecina teh se bo lahko vrnila v domovino kaj kmalu, tudi željno čakajo prilike, da se bodo zopet borili proti napadalcem svoje domovine.

Pravijo, da so tri vrste ujetnikov. Najprej so tisti, ki so spadali v rdečo armado, in ki so jih Nemci ujeli. Vstopili so v nemško armado, ker bi sicer bili gotovo ubiti, in pa ker so upali, da bodo mogli preiti na zavezniško stran ob prvi prilike.

Vecina teh se bo lahko vrnila v domovino kaj kmalu, tudi željno čakajo prilike, da se bodo zopet borili proti napadalcem svoje domovine.

Pravijo, da so tri vrste ujetnikov. Najprej so tisti, ki so spadali v rdečo armado, in ki so jih Nemci ujeli. Vstopili so v nemško armado, ker bi sicer bili gotovo ubiti, in pa ker so upali, da bodo mogli preiti na zavezniško stran ob prvi prilike.

Vecina teh se bo lahko vrnila v domovino kaj kmalu, tudi željno čakajo prilike, da se bodo zopet borili proti napadalcem svoje domovine.

Pravijo, da so tri vrste ujetnikov. Najprej so tisti, ki so spadali v rdečo armado, in ki so jih Nemci ujeli. Vstopili so v nemško armado, ker bi sicer bili gotovo ubiti, in pa ker so upali, da bodo mogli preiti na zavezniško stran ob prvi prilike.

Vecina teh se bo lahko vrnila v domovino kaj kmalu, tudi željno čakajo prilike, da se bodo zopet borili proti napadalcem svoje domovine.

Pravijo, da so tri vrste ujetnikov. Najprej so tisti, ki so spadali v rdečo armado, in ki so jih Nemci ujeli. Vstopili so v nemško armado, ker bi sicer bili gotovo ubiti, in pa ker so upali, da bodo mogli preiti na zavezniško stran ob prvi prilike.

Vecina teh se bo lahko vrnila v domovino kaj kmalu, tudi željno čakajo prilike, da se bodo zopet borili proti napadalcem svoje domovine.

Pravijo, da so tri vrste ujetnikov. Najprej so tisti, ki so spadali v rdečo armado, in ki so jih Nemci ujeli. Vstopili so v nemško armado, ker bi sicer bili gotovo ubiti, in pa ker so upali, da bodo mogli preiti na zavezniško stran ob prvi prilike.

Vecina teh se bo lahko vrnila v domovino kaj kmalu, tudi željno čakajo prilike, da se bodo zopet borili proti napadalcem svoje domovine.

Pravijo, da so tri vrste ujetnikov. Najprej so tisti, ki so spadali v rdečo armado, in ki so jih Nemci ujeli. Vstopili so v nemško armado,

Finančno poročilo K. S. K. Jednote za mesec maj 1944

Annual Report of R. S. R. I. for May, 1964

DOHODKI—Incomes

ACTA—Distransports

138	ljač hitro pogradi zlato, denar,
25	dragulje, bisere, vreče z diamanti in vse, kar ima večjo vrednost. Ob kolku ima posebno torbico, kamor vse te predmete varno spravi.
47	Potapljači radi pričovujejo o velikih morskih nestvorih, ki se naselijo v ladjah in napadajo potapljače. Mnogo tega pričevanja je napisati domišljiji. V notranjosti teh ladij je namreč le premalo kisika potrebnega za te živali, čeprav ga porabijo le neznačne količine. Včasih pa se morske pošasti, živeče na dnu morja, res naselijo v potopljenih ladjah. Tako so našli v notranjščini neke ladje, ki se je potopila v Južnem morju ob priliki neke ekspedicije, cel park osmeronožcev in drugih morskih nestvorov. Večkrat se pripeti, da so potopljeni ladji skrivališče za nevarne pomorske kače, katerih pa v evropskih morjih še danes niso
90	
103	
13	
64	
29	
61	
50	
12	
45	
44	
8	
20.00 \$	99.55 \$
623.37	28,441

Potapljaška obleka je razna z ozirom na globino. Nastelo prejšnjih težkih oblek najo danes nove mnogo lažje umijaste obleke. Tudi gumična cev je že davno zastarela, kar obrača potapljača, kadar klekne ali se pripogne, se hko raztrga, zvije ali obvisi kakem predmetu. Moderni potapljač ne vdihuje več nadne mešanice kisika in duši; zadošča mu 10% kisika in % helija, kar se vzame s sej pod pritiskom 1,000 kilogramov.

skih morjih se doslej niso zasledili. Morske volkove puste potapljači pri miru in se jih izognejo, če le morejo. Vendar tudi morski volkovi navadno ne napadajo potapljače, ker se boje bisernih vodov, ki so speljni na površje

Kadar so bili potapljači vezani z zunanjim svetom po gumijasti cevi, so bili morski volkovi zelo nevarni, ker so cev kratkomalo pregrizli. V cevih so namreč videli morske kače in so se zagrizli vanje, misleč, da imao pred sabo dobro pešenko.

Najboljši potapljaški aparata svetu so Draegerjevi aparati. Če hoče v velike globine, mora zlesti potapljač v lep, v velik nestvor iz jekla železa, v neke vrste podmorja za enega človeka, ki jo posijo na žrjav in spuste bobine.

Najprej si potapljač ogleda dolžaj in pripravi vse potrebne za nadaljnje delo. Na določeno mesto, ki si ga izbere kot ugodnejše za delo, znosi po-

čenko.

Od časa do časa delajo tudi s potapljaškim zvonom. Pri tem si seveda ne smemo predstavljati tistih staromodnih naprav, ki se jih še morda spominjamo s kakih slik. Najmodernejši je potapljaški zvon raziskovalca morskih globin Beebeja, ki se je spustil z njim 460 metrov globoko. Toda v tej globini ni več mogoče delati v notranjosti potopljene ladje. Navadni potapljaški zvon

jugodnejšje za delo, znosi po-
bno orodje, pomorske sani,
možne stroje, električne ka-
; iz tega mesta napelje na
vрšje vrv. Kadar se potap-
č spušča ali dviga, mora
ekrat počivati in v določenih
abinah počakati, da se plju-
in žile privadijo na spreme-
ni pritisk.

jvečja nevarnost za potapljača: izgubiti se v ladji

Ko je vse pripravljeno, grepotapljači na pravo delo, dej si še na več načinov zavezo zvezo z ladjo, ki stoji najni gladini visoko nad njigumija zapira nos. Patrona s sodo in apnencem izloča ogljikovo kislino in čisti zrak, ki ga potapljač lahko ponovno vdihuje.

Na delo se poda več več tapljačev. Že prej so predli vse v d r t i n e ali vrata, o h vse možne vhode v notraost ladje in vsak je dobil no navodilo, kaj je njegova žnost pod vodo, katerega poda naj se posluži. To delo zelo nevarno. Lahko trči ob ali oni predmet, si pokvari slezni plasč" in potem je po...! Že borba za vhod v ladjo

Vsak poklic ima tudi svoje dobre strani. Zdi se, da za potapljače to ne velja. Nič veselega ne pripovedujejo potapljači in zdi se, kakor da je z vstopom v temni podvodni svet humor zgubil svojo pravico. Četudi pripovedujejo potapljači kaj smešnega iz svojih doživljajev pod vodo, vendar poslušalcu nehote zamre smeh na ustah.

em! Ze borba za vhod v ladje huda. Pred njo se navadno naberejo morske sipine. Lep je večkrat zvit, ventili rjaveli ali polomljeni. To to še ni nujhuj. Potapljači najbolj boje, da ne bi zašli se zgubili v nepregledni nojnščini velikih ladij, kjer goli vrat, lesenih in železnih neograd, stopnic in prostorov. Pri delu v velikih prekoceanskih parníkih dajejo potapljamcem posebne radijske ape, s pomočjo katerih jih vo-

e, s pomočjo katerih jin vo-
o od zgoraj po notranjščini
je, da se ne zgube. Vsi po-
ložači so tudi spodaj med
ajo zvezani s posebnim tele-
nom. Preden torej prično s
avim reševanjem, morajo o-
boko dol pod vodo posta-
ti celo posebno telefonsko
centralo za potapljače!

Za desno potapljač do safe-

ležno naravo. Mož je zacet bo-
lehati in z njegovim zdravjem
je šlo stalno navzdol.

So tudi izjeme, vendar je
usoda večine potapljačev po-
dobna pravkar opisani usodi.
Nekaj časa delaš, dobro zaslu-
žiš, potem dobro živiš, dokler
te pomanjkanje denarja zopet
ne požene v morske globine.
Nekaj časa pa še trudиш, ker na

Ko dospe potapljač do safe-
(mesto, kjer so shranjene
ne listine nivrednosti), ni-
več velikih muk. Vrata v
se so hitro raztopljeni. V
kaj minutah je raztopljeno

Nekaj časa se še trudiš, lepega
dne pa te na dnu morja zade-
ne kap. Le tisti, ki so znali
varčevati in skromno živeti s
tistim, kar so si v močnih le-
tih prislužili, so ušli tej usodi.

**BUY EXTRA
WAR BONDS
Today!**

**MISSING ON 13th AIR
MISSION**

Lorain, O. — Mrs. Yolanda Lubanovich, 1944 Lexington Ave., has received word from the War Department that her husband, Lt. Edward Lubanovich, 27, is missing since a mission over Germany.

The lieutenant, a bombardier aboard a Liberator based in England, was believed to be on his thirteenth mission when lost. He is a former member of St. Vitus Parish.

The son of Mr. and Mrs. Louis Lubanovich, 1637 E. 29 St., he entered the Army Air Forces in February, 1942. He has served overseas since last March. A brother, Henry, is serving the Army in this country.

GERMAN PRISONER

Cleveland, O. — Missing since Feb. 17, Pvt. Albert Travnik, an infantryman, is a German prisoner, according to word received from the War Department by his father, John Travnik, 1232 E. 173 St.

One of three brothers in service, Pvt. Travnik served in the three Mediterranean area invasions in Africa, Sicily and Italy since going overseas last July. He began Army training more than two and a half years ago.

The two brothers listed with him on the St. Mary (Collinwood) Parish service roll are Sgt. Anthony, in New Guinea with an M. P. unit, and Pfc. Frederick, with a medical detachment in Jackson, Miss.

WOUNDED IN ACTION

Cleveland, O. — "I am just ready to go to the front line again," writes S/Sgt. Emil Predovic, husband of Mrs. Anne Predovic, 8912 Booth Ave.

An infantryman, Sgt. Predovic was wounded May 24 in Italy and was simultaneously promoted to staff sergeant. He had previously been a PFC.

Overseas since February, he has been awarded the Purple Heart. The former Holy Name parishioner entered service last October.

Two of his brothers are in service: Corp. Dan, husband of Mrs. Jean Predovic, 4000 E. 141 St., is a physical education instructor in New York City for the Army Medical Corps. S/Sgt. Nicholas is stationed in Van Buren, Ark., with the railroad engineers.

**CLEVELAND PIONEER
IS MOURNED**

Cleveland, O. — Requiem Mass for Anton Gliha, one of the founders of St. Lawrence Parish, was offered last week in the church.

A native of Yugoslavia, Mr. Gliha died Sunday, June 25 at his home, 9111 Union Ave.

Coming to Cleveland at the turn of the century, he began work with the American Steel and Wire Co., and remained there until his retirement three years ago. He was the organizer of the St. Aloysius Lodge and the founder of the Slovenian National Home, 3563 E. 80th St., where he served as an officer and director for many years. He belonged to the St. Lawrence Lodge, No. 63 KSKJ.

He leaves his wife, Frances; a son, Anthony; three daughters, Sister Mary of the Dominican Order in Tucumcari, N.M.; Frances and Theresa; a stepson, Laddie Turk; a sister, Rose, in Yugoslavia; four brothers, Louis, Frank and Ignatius of Warren, O., and John

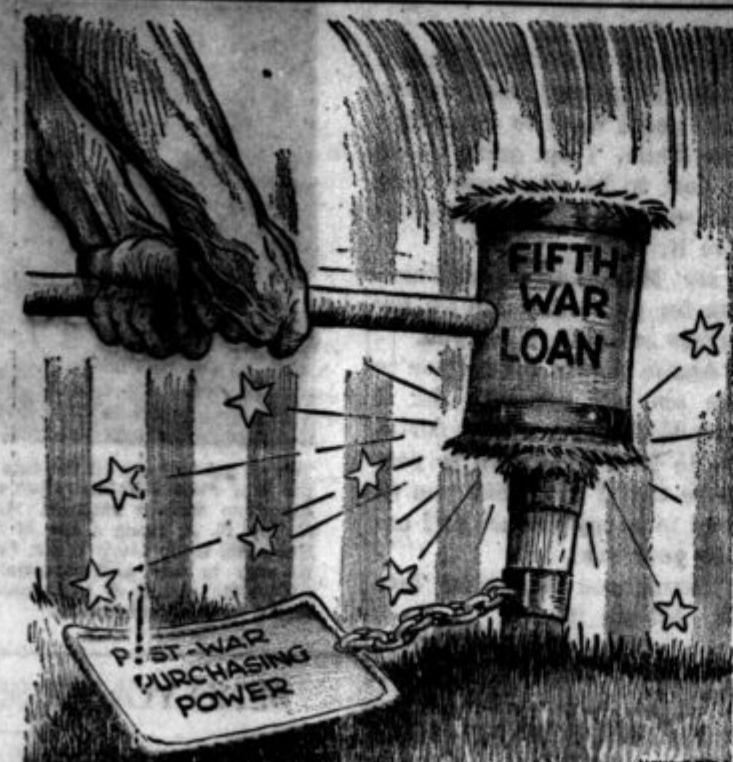
Joli, Ill., and three grand-children.

OUR PAGE

"The Spirit of a Rejuvenated KSKJ"

REMEMBER THE BOYS IN SERVICE
They Are Counting On You!

YOUR STAKE IN THE FUTURE

Franklin Alexander—Philadelphia Bulletin

A SOLDIER SPEAKS

So you're sick of the way the country's run, and you're sick of the way the rationing's done.
And you're sick of standing around in line, you're sick, you say—well that's just fine.
So am I sick of the sun and the heat, and I'm sick of the feel of my aching feet,
And I'm sick of the mud and the jungle flies, and I'm sick of the stench when the night mists rise,
And I'm sick of the siren's wailing shriek, and I'm sick of the groans of the wounded and weak,
And I'm sick of the sound of the bomber's dive, and I'm sick of seeing the dead alive.
I'm sick of the roar and the noise and the din, I'm sick of the taste of food from a tin,
And I'm sick of the slaughter—I'm sick to my soul, I'm sick of playing a killer's role.
I'm sick of blood and of death and the shell, and I'm even sick of myself as well.
But I'm sicker still of a tyrant's rule, and conquered lands where the wild beasts drool,
And I'm cured darned quick when I think of the day, when all this hell will be out of the way,
When none of this mess will have been in vain, and the lights of the world will blaze again,
And things will be as they were before, and kids will laugh in the streets once more,
And the Axis' flags will be dipped and furled, and God looks down on a peaceful world.—Author Unknown.

EMMA LAZARUS ANNIVERSARY CELEBRATION

Emma Lazarus was born in New York City on July 22, 1849. A daughter of Spanish-Jewish immigrants, her brief life was dedicated to fighting the advocates of anti-Semitic pogroms and helping to make possible a better life in the United States for the victims of European oppression.

Emma Lazarus penned her immortal poem, "The New Colossus" — as a contribution to the campaign to raise funds for the purchase of the pedestal on which the Statue of Liberty stands in New York harbor.

In 1903, Emma Lazarus' poem was inscribed on the base of the Statue of Liberty, after it had come to express for all mankind the American spirit of asylum and freedom. On July 22nd, special ceremonies will be held at the Statue of Liberty to pay tribute to the memory of Emma Lazarus and her work on behalf of the immigrant in the United States.

The inscription on the base of the Statue of Liberty reads: Give me your tired, your poor, Your huddled masses yearning to breathe free, The wretched refuse of your teeming shore; Send these, the homeless, tempest-tost, to me, I lift my lamp beside the golden door.

Chaplains were available at all times. One British chaplain, the Rev. Peter Firth, was killed in action in the invasion, while two others, the Rev. Patrick Bluet, who recently was awarded the Military Cross, and the Rev. William Briscoe, were wounded.

OHIO SLAV ORGANIZATIONS TO CONFER IN YOUNGSTOWN, JULY 30

Cleveland, O. — In a call issued to all American Slav organizations in the state of Ohio, the American Slav Congress urged continued unity and efforts "To insure the success of the invasion and the destruction of Nazi Germany and imperialist Japan."

The call states, "President Roosevelt is the symbol of our fight against Axis slavery. Under his leadership we, one hundred and thirty million liberty-loving Americans, are marching to victory, side by side with our gallant Allies. This great champion for national and Allied unity must be retained at the helm of our country. His continued leadership is essential not only for complete victory, but for the establishment of a just and lasting peace." The conference will make plans for a thorough registration campaign so that American Slavs in Ohio will be qualified to vote in the November elections.

The Conference will take place July 30th in the Ballroom of the Ohio Hotel in Youngstown, Ohio.

PIONEER, FORMER SUPREME OFFICER EXPIRES

Chicago, Ill. — Anton Gregorich, 76, pioneer and former KSKJ Supreme Officer, expired after a lingering illness.

The deceased was born Dec. 19, 1867, in Jugoslavia, and came to this country in 1887 and was married in 1888 to Catherine Simec who expired in 1907. In 1908 he was married to Mrs. Mary Kordes. To both marriages were born seven sons and seven daughters, of which five sons and two daughters are living.

In his 56 years on American soil the deceased among his accomplishments was also instrumental in organizing St. Stephen's parish. He was also one of the organizers of St. Martin's Society in 1888, which later became St. Stephen's Society No. 1, KSKJ. In 1917 he was elected to the KSKJ Supreme Board. He was also the first president and an organizer of the Slovenian Home Savings Ass'n, now known as Reliance.

PIONEER EXPIRES

Joliet, Ill. — Michael Ursich, pioneer, expired June 29 in St. Joseph's Hospital.

Born in Jugoslavia Jan. 6, 1870, he came to this country in 1890.

Services were held in St. Joseph's Church July 3, and interment was in St. Joseph's Cemetery.

Surviving are the widow, son Joseph, supreme medical examiner of the KSKJ, daughters: Sister M. Engratia OSF, Sister M. Walburga OSF, Mary (Mrs. Louis Zeleznikar), Angela (Mrs. Setina), Amalia (Mrs. Kosteck).

COST OF U. S. NAVAL EQUIPMENT

Battleship	\$97,000,000
Carrier	77,000,000
Cruiser-Heavy	77,000,000
Cruiser-Light	35,000,000
Destroyer	8,000,000
Submarine	7,000,000
Sub Rescue Ship	4,215,000
Minesweeper	3,500,000
MTP	540,000
Sub Chaser	500,000
60 ft. Air Rescue Boat	60,000
Landing Barge	35,000

V FOR 5 AND VICTORY

By Irvin Dugan—Huntington W. Va. Advertiser

JOLIET AND ROCKDALE SOCIETIES NAME 50th ANNIVERSARY PROGRAM COMMITTEES

Joliet, Ill. — The representatives of the Joliet and Rockdale KSKJ societies met and formed the committee which will have charge of the arrangements for the 50th Anniversary Program which will be held on Sunday, July 30th.

The Executive Committee is: John Churnovic, president; Mrs. Jean Tezak, vice president; Joseph Wolf, vice president; John Gregorich, secretary; Frank Terlep, treasurer, and one committee member from each society.

The Program Book Ad Committee is: Matt Slana, Joseph Zalar, Martin Tezak, and Frank Terlep.

The Liquid Refreshments Committee is: Frank Terlep, John Churnovic, Louis Kosmerl and Math Krall.

The banquet dinner arrange-

ments will be taken care of by the St. Genevieve Society members.

The tentative program for the day is: A short parade at 10:30 o'clock; Solemn High Mass with His Excellency Archbishop Samuel Stritch of Chicago presiding, and Rev. M. J. Butala, Supreme Spiritual Director, the Celebrant, will be offered at 11 o'clock.

The banquet will be held at 1 o'clock p.m. in St. Joseph's Parish Park Hall. A very short program is being prepared for this memorable occasion, with Supreme Secretary Joseph Zalar acting as Toastmaster. Frank Terlep, treasurer, and one committee member from each society.

The Program Book Ad Committee is: Matt Slana, Joseph Zalar, Martin Tezak, and Frank Terlep.

The Liquid Refreshments Committee is: Frank Terlep, John Churnovic, Louis Kosmerl and Math Krall.

The banquet dinner arrange-

THE MAN WHO CAME TO DINNER

The table was set for only ideal husband and father. If one, yet four men dined together. This is not a mystery, as you will learn by reading the story. It is not even a paradox. After reflection you may recall others who have occupied the chair of this unusual host. Possibly you may identify yourself as the subject of today's theme.

Dinner is served. Opposite the host sat the man he meant to be. When he was a boy he heard and read of good and great men. Mother and father encouraged him to be diligent in his studies and zealous in the formation of good habits. When he made his First Communion he prayed to Christ for help so that he could grow in wisdom, age and grace before God and men. He picked out his hero and hoped he would become a man like him. Today he is entertaining the companion of his boyhood dreams.

Close beside him and to the right sat the man he is reputed to be. His identity must be learned from the neighbors, and his associates in the social and business world, and from his own family. He may be a failure in their estimation. But let us be charitable and give him credit for being an honest man, an upright citizen, an what he thinks of himself are

ideal husband and father. If perchance he is playing a clever game to impress the public with virtues that he does not practice, and is skilled in the art of double dealing with his family and friends, at least he is not deceived. Conscience will take care of that.

The place at the left of the host was reserved for the man he thinks he is. Identification is not easy. A bit of advice may not be amiss: "O wad some power the giftie gie us—To see ourselves as others see us." It may be a case where the man does not know himself. Conceit is tricky. It makes a man an admirer of himself, and not an admirer of virtue. Pride has many snares. It is called the never-failing vice of fools. In the lack of definite evidence we charitably believe that the guest is a man of humility. Assuming he has the virtue of humility, he knows himself as a man who is sorry for his sins, and is striving to be a good Christian.

In the last chair sat the host, himself. This is the man he really is. His identity we must leave with God. What he meant to be, what he is reputed to be by the public, man, an upright citizen, an what he thinks of himself are

CLEVELAND RED CROSS ASKS FOR MOTOR CORPS VOLUNTEERS

Cleveland, O. — Last week the Greater Cleveland Red Cross Motor Corps "joined" the Navy. In this way the Motor Corps took on another direct and important war job, that of driving U. S. Navy automobiles and personnel assigned to Cleveland District.

A total of 11 Navy automobiles make up the car pool, and a staff of 13 Red Cross Motor Corps volunteers will put in an eight-hour shift every day. Red Cross volunteers will drive the Navy cars to such places as the airport to meet Navy planes and personnel; they will drive on important missions to shipyards in the Cleveland District and to industrial plants turning out vital equipment and parts for fighting ships and planes.

Volunteers will be stationed at the Coast Guard Garage on Chester Avenue, from which point they will be dispatched to various Navy offices to pick up personnel and transport them to their destinations. Sunday will not be another day off for these volunteers, it was pointed out; our fighting men don't stop on Sunday.

The plan will put to more efficient use the limited number of Navy vehicles, thus saving gasoline and tires. The project, stemming from the American National Red Cross, has the enthusiastic approval of Captain Ralph T. Hanson, U. S. N. Inspector of Naval Material and Supervisor of Shipbuilding for the Cleveland District.

The Greater Cleveland Chapter is the third chapter in the country to try the plan; Chicago and Buffalo, first two centers to effect the new Red Cross service, have reported great success in those areas.

This new program will necessitate the recruiting of several hundred more Motor Corps volunteers, who will not have to drive their own automobiles but will drive Navy cars.

A free two-weeks training course for this new Motor Corps volunteer assignment has been set up here by Fowler McCormick, president of the International Harvester Co., and will be patterned after the one used by the Chicago Chapter.

Women who work every day, Judge Orr, Chairman of the Greater Cleveland Chapter, pointed out, can be used for Saturday and Sunday shifts; they, too, however, will have to take the regular training course.

Volunteers interested in the new Motor Corps service for the Navy are asked to call Red Cross Motor Corps headquarters, 1227 Prospect Ave., Superior 1800.

factors that have no influence on the Divine verdict. Devested of all antics and artificialities that shape human decisions, the host is known to God for his intrinsic value. In the end this is the only estimation that counts.

No sign of recognition passed.—They knew not one another. — St. Aloysius Bulletin.

THE NOOSE

OUR PAGE WAR KITCHEN

By
FRANCES
JANCER
1110 Third St.
La Salle, Ill.

This week seems to be pickling week. Many pickles and relishes will be put up this summer, from the many victory gardens all over the country, and from the fine orchards that the United States can boast of. Here are a few choice recipes.

Spiced Peach Jam

1 quart peach pulp, 3 or 4 peach pits, 1 tablespoon whole ginger root, $\frac{1}{4}$ teaspoon whole allspice, 4 cups sugar, $\frac{1}{2}$ tablespoon whole cloves, 1 stick cinnamon, juice of $\frac{1}{2}$ lemon.

Chop peach pulp; mix with sugar in preserving kettle. Crack peach pits; remove kernels and add to peach pulp. Add spices tied in a small cloth. Simmer until clear and thick, stirring occasionally to prevent sticking. Add lemon juice. Fill sterilized jars or jelly glasses. Seal. About 4 half pints.

Rhubarb Conserve

4 cups diced peeled rhubarb, 1 cup seeded fresh cherries, 1 cup diced fresh pineapple, 3 tablespoons lemon juice, 4 tablespoons orange juice, 4 cups sugar.

Prepare the rhubarb, cherries and pineapple. Place in a heavy saucepan with the lemon juice and orange juice, and the sugar; stir until well mixed. Cook over an asbestos mat, stirring frequently, until thick. Pour into sterilized jars when cool; seal with paraffin. Simmering time: one hour or more.

Blackberry and Rhubarb Jam

4 cups blackberries, $\frac{1}{2}$ cup water, 4 cups diced rhubarb, 4 cups sugar.

Pick over berries; cook slowly with water for 10 minutes; rub through sieve to remove seeds. Combine all ingredients; cook for 20 to 25 minutes, stirring frequently to prevent sticking. Pour into hot sterilized glasses and seal with paraffin. About 5 glasses.

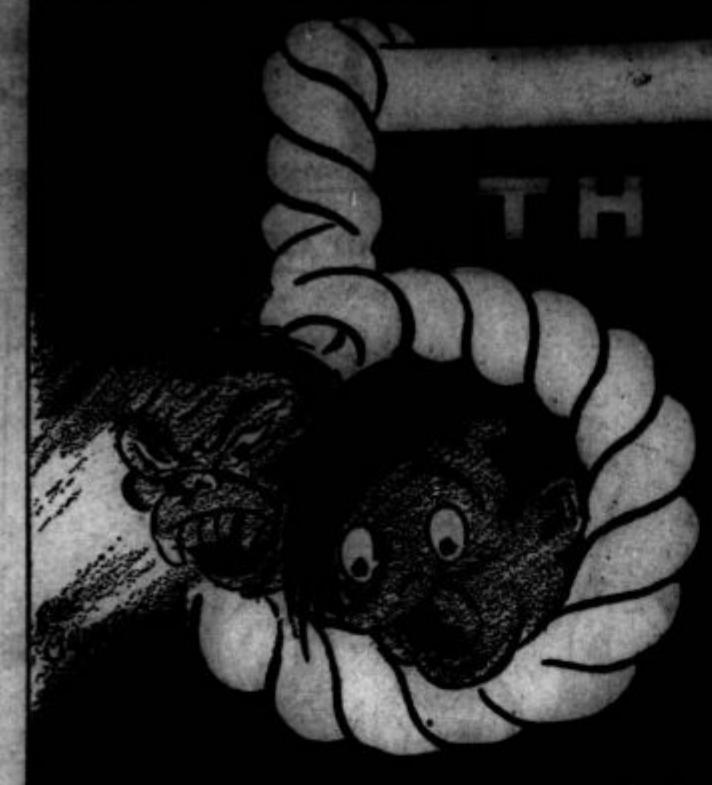
Peach Nut Conserve

6 cups sliced, ripe peaches, 4 cups sugar, 1 orange, 1 fourteen ounce can (1 $\frac{1}{2}$ cups) pineapple tidbits, drained, 1 cup broken walnut meats.

Combine peaches and sugar; let stand until juice forms. Put whole orange through food chopper. Chop pineapple. Combine peach mixture, orange, and pineapple; cook slowly until thick, about 40 minutes. Remove from heat and add nutmeats. Seal in hot sterilized glasses. Makes 8 six-ounce glasses.

BOYS ARE GONE—NOT FORGOTTEN

Auld Acquaintance Definitely is Not Forgotten at Pottsville High School, Schuylkill County, Pa. During assembly each week names of several students in Service are selected, and Bond and Stamp purchases dedicated to them during the following week. To round out the program, letters from the boys are read, and the school's Current Events Club informs the servicemen.

WAR LOAN

By Rube Goldberg—New York Sun Bell Syndicate

LIFE ON THE FARM BRINGS SERENITY, FAMILY LOYALTY

By Sister Mary Clare, SND

The owl has been voicing his woes all morning. The neighbor's dog just chased a big bunny under the shed. One glimpse at the bunny as it scampered past revealed the number of times the cat or dog has tackled it, for the bare spots are tragically many. Only its tail is still beautiful. The perfume from the adjoining field of clover is heady and pleasant.

We had fish for breakfast. Tiny fresh fish caught in the creek last night by 9-year-old Billy and his 7-year-old sister. Billy had cleaned the fish expertly and they were ready to fry. The shy smile with which he presented them to us gave them a flavor all their own. Billy had the same shy smile when he served Mass this morning. Always I am seeing Pius X in the little boys of such a family. That saintly pope was a true country boy. He milked the cows, pitched hay, cultivated the fields, and yet walked four miles to and from school daily with his shoes slung over his shoulder, for his family was poor. His boyhood closeness to the source of all beginnings surely engendered in his heart that hunger for the Bread of Life which caused him, when he became pope, to admit the tiny ones the world over to the Holy Table. From priesthood to papacy, Pius X remained in essence a country boy.

One of the magazines which I brought with me to the country is the June issue of Land and Home. Either this is the finest issue of the magazine ever published, for I have read them all, or reading it in a country setting has given every page a new glamour, an added significance.

There was one article, however, which brought only derisive laughter from the farmers to whom I showed it. This article suggests that as a change from spinach and lettuce, housewives should serve stinging nettle, marsh marigold dock, milkweed, chicory, wild onion, summer mustard, pokeweed, sorrel and purslane or parsley. The tender young leaves of these wild plants, we read, are nice for salad and can also be cooked and served like spinach or chard. A "city slicker" must have written that article. However, the editors can be pardoned for letting it go through for there is no "funny" page in this otherwise very fine magazine. It is, as you know, the official publication of the National Catholic Rural Life Conference, whose headquarters are in Des Moines, Iowa.

Red Ryder
By
Fred Harman

HOW READY WAS HE FOR INVASION DAY?

Invasion day has come and gone—the day which we have dreaded—and mothers all over America have met it with mixed emotions.

Some may have faced D-Day with fear; some may have met it with courage and stoicism, but beyond the fear they felt for the lives of their sons, the emotion all mothers felt was compassion for one another, a universal pity for all mothers whose sons were facing the same great crisis, the same supreme test.

You could see it in every mother's eyes. Through common suffering they had forged a new bond of sisterhood between them, a fusion of understanding hearts.

And many Catholic mothers must have asked themselves this question: "How well have I prepared my son for this day? The Army has trained him physically and endeavored to teach him self-reliance and fortitude. Have I done much for his spiritual welfare and protection?"

A prominent judge was addressing a group of college seniors at their commencement exercises a few days ago. He said there was much work to be done by intelligent men and women today, because the world was suffering from "spiritual malnutrition."

That was an apt and appropriate expression; particularly to mothers who spend much of their time combatting physical malnutrition in their families.

The truly Catholic mother, although lacking a college degree, has the correct answer. Her child does not suffer "spiritual malnutrition." She has taught him the faith she herself has loved. She has made many personal sacrifices to give her child a Catholic education.

But on D-Day when she visualized the danger her son might be facing, how glad she must have been that she had those sacrifices and how thankful she must have been to have fortified her son with the armor of faith.

And what did those boys think of on D-Day as they were approaching their destination where they would face an unknown adventure? You may be sure they were long, deep thoughts of home and all they held dear.

It is my great privilege to be able to quote a letter written by a Catholic Marine to his mother on Mother's Day and I feel certain that while many of our boys could not find words to express their feelings so beautifully, the thoughts which stirred their hearts on that early morning mission across the English Channel must have been very similar.

"Dear Mom:
I could never express my feeling for you on a piece of paper, but I hope that this will be some indication of my love and appreciation. For 19 years I've received the best care and training that is possible: one teacher could never do that justice.

"You taught me how to walk and talk; it was you who gave me my first knowledge of God and why I was sent here. You taught me the rights and wrongs of life. You gave me the best home in the world. It was my Mom who carried me through the many days of sickness. She who provided for my Catholic education, who offered my comfort when things went wrong.

"You've worked hard to give me my start in life, Mom, and I am going to do you justice.

To me you are the most per-

fect example of the Blessed Virgin on earth. I wish I was more like the Little Infant. I've been pretty inconsiderate during my life, but you always showed your love.

"For all your years of mothering, I thank you from the bottom of my heart; for all the moments of uneasiness I've given you, I'm sorry.

"I know that the Blessed Mother is smiling down at you today and I want to smile that same smile. I am going to do my best to be what you want your son to be. You really deserve it, Mom.

"My Mass and Communion were for you today and all my prayers are always for you.

"Again, thanks for all you've done and all you will do. I thank God that I was so fortunate to have been born to you. I hope that I can make you as proud to be my mother as I am to be your son.

"Thank you and God love you. All my love

"YOUR SON"
—Selected.

NEW CIVIL SERVICE JOBS LISTED

Cleveland, O.—New job opportunities in war service and old-line Federal agencies were listed today by Waldo S. Sommers, branch manager of the Sixth U. S. Civil Service Region.

These positions are not available to men or women already employed full-time in essential war work at their highest skill, Sommers pointed out. The list follows:

Comptometer Operators: \$1752 per year; Cleveland; no experience necessary; will be trained; must pass civil service clerical examination; \$1972 per year; must have actual paid experience.

Typists: \$1752 per year; in Cleveland; must pass civil service typing examination; experienced.

Stenographers: \$1972 per year; Cleveland; at least one year's experience.

Inspectors: \$2433 per year; Lorain; inspection of cranes and shovels.

Ship Construction Inspectors: \$2433 to \$2798 per year; Lorain; for lower grade; general background working with machinery, its maintenance and construction; for higher grade, several years' experience on construction or maintenance with knowledge of blueprints and precision instruments.

Auditors and Accountants: \$3800 to \$4400 per year; in Cleveland; background in accounting, purchasing or general business experience; duties as price analysts.

Administrative Officers: \$4400 per year; Cleveland; accounting, legal or engineering background plus practical business experience.

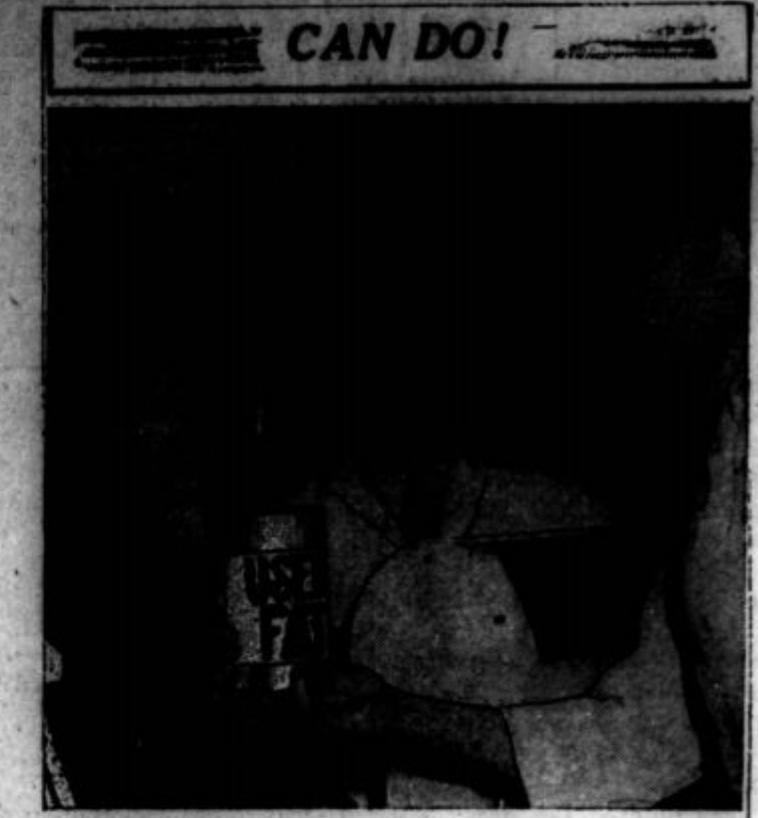
Mechanical Engineers: \$3800 per year; Cleveland; must have training equivalent to that represented by college graduation in engineering with at least three years' practical experience in an engineering office engaged in the design of Diesel engines.

Further information and application blanks are available at Room 1741, Union Commerce Building, Cleveland 14, Ohio.

USABLE MISFORTUNE

One Bond saleswoman in Livingston, Mont., instead of being disturbed by misfortune, capitalized on it! When a farmer's dog bit her, she sold the farmer \$500 worth of War Bonds. And when her car stalled on a hill, she sold a Bond to each of the five highway workers who pulled her out of her difficulty.

CAN DO!

"We've got to have all the fats and oils we can get—and more," says the War Food Administration of the Department of Agriculture, and American women respond. Here, Mrs. Charles E. Zimmerman, of Nutley, N. J., turns a can of used fat over to meat dealer Richard Hendriks, while Lloyd Weas, fat collector, stands ready to speed it on its way to war and essential civilian industries. This makes the 2,000,000th pound of used cooking fat that Swift & Co., have collected in that community.

SEND YOUR USED PAPER TO WAR!

When American Marines moved in recently on a Japanese-held island, they cached in the shallow water off shore tons of ammunition that could not be squeezed into their crowded landing craft. All day the explosives lay on the ocean bed snug and dry in waterproof paper-board containers.

These positions are not available to men or women already employed full-time in essential war work at their highest skill, Sommers pointed out. The list follows:

Comptometer Operators: \$1752 per year; Cleveland; no experience necessary; will be trained; must pass civil service clerical examination; \$1972 per year; must have actual paid experience.

Typists: \$1752 per year; in Cleveland; must pass civil service typing examination; experienced.

Stenographers: \$1972 per year; Cleveland; at least one year's experience.

Inspectors: \$2433 per year; Lorain; inspection of cranes and shovels.

Ship Construction Inspectors: \$2433 to \$2798 per year; Lorain; for lower grade; general background working with machinery, its maintenance and construction; for higher grade, several years' experience on construction or maintenance with knowledge of blueprints and precision instruments.

Auditors and Accountants: \$3800 to \$4400 per year; in Cleveland; background in accounting, purchasing or general business experience; duties as price analysts.

Administrative Officers: \$4400 per year; Cleveland; accounting, legal or engineering background plus practical business experience.

Mechanical Engineers: \$3800 per year; Cleveland; must have training equivalent to that represented by college graduation in engineering with at least three years' practical experience in an engineering office engaged in the design of Diesel engines.

Further information and application blanks are available at Room 1741, Union Commerce Building, Cleveland 14, Ohio.

SURE, IT'S GOOD NEWS—but are you doing that something extra to help make it good?

One Bond saleswoman in Livingston, Mont., instead of being disturbed by misfortune, capitalized on it! When a farmer's dog bit her, she sold the farmer \$500 worth of War Bonds. And when her car stalled on a hill, she sold a Bond to each of the five highway workers who pulled her out of her difficulty.

Buy that extra 5th War Loan Bond

Tie magazines and books in bundles 18 inches high.

Flatten corrugated and cardboard boxes; tie them in bundles a foot high.

Flatten waste paper—envelopes, wrappers, etc.—and pack in a box or bundle.

If you do not know who is collecting the waste paper in your community, call up your WPB Salvage Board, which you will find listed in your telephone book, or your local newspaper. They will give you the information over the telephone.

Send every scrap you do not need to war!

THE THINKER

Back of the beating hammer By which the steel is wrought, Back of the workshop's clamor The seeker may find the Thought,

The Thought that is ever master Of iron and steam and steel, That rises above disaster And tramples it under heel!

The drudge may fret and tinker, Or labor with lusty blows, But back of him stands the Thinker,

The clear-eyed man who knows; For into each plow and sabre, Each piece and part and whole Must go both brains and labor, To give the thing a soul!

Back of the motors humming, Back of the belts that sing, Back of the hammers drumming,

Back of the cranes that swing, There is an eye which scans them, Watching through stress and strain,

here is the Mind which plans them.

Back of the brawn, the BRAIN!

Might of the steaming boiler, Force of the engine's thrust Strength of the tweating toiler, Greatly in these we trust, But back of them stands the THINKER,

The planner who sees things through;

Back of the Job, the Dreamer, Who's making the dream come true!—Berton Braley.

Food For Victory and War Stamps

A colored school in Port Lavaca, Tex., raised food for Victory and money for War Stamps. The 24 children in the primary grade have a garden project. The produce is sold and the proceeds put into Stamps and divided among the pupils.

